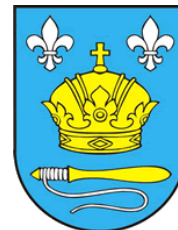


STRATEŠKI RAZVOJNI
PROGRAM OPĆINE
SVETA MARIJA ZA
RAZDOBLJE OD 2015.
DO 2020. GODINE



Naručitelj izrade strateškog razvojnog programa:

Općina Sveta Marija
Trg bana Jelačića 1
40326 Sveta Marija
www.svetamarija.hr



Izrada:
Regionalna razvojna agencija Međimurje REDEA d.o.o.
Bana J. Jelačića 22
40 000 Čakovec
www.redea.hr



Sveta Marija, listopad 2016.

POPIS KRATICA

DZS	Državni zavod za statistiku
EU	Europska unija
FINA	Financijska agencija
HAKOM	Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti
HC	Hrvatske ceste
HE	hidroelektrana
HKG	Hrvatska gospodarska komora
HOK	Hrvatska obrtnička komora
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
IKT	informacijsko-komunikacije tehnologije
JLS	jedinica lokalne samouprave
JU	javna ustanova
LAG	Lokalna akcijska grupa
LRS	Lokalna razvojna strategija
MENEA	Međimurska energetska agencija d.o.o.
MŽ	Međimurska županija
OIE	obnovljivi izvori energije
OPG	obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
OŠ	osnovna škola
PBS	pješačko-biciklistička staza
PPUO	Prostorni plan uređenja općine
PRR	Program ruralnog razvoja RH
REDEA	Regionalna razvojna agencija Međimurje REDEA d.o.o.
SRP	strateški razvojni program
TZ	turistička zajednica
TZMŽ	Turistička zajednica Međimurske županije
ŽRS	Županijska razvojna strategija
ŽUC	Županijska uprava za ceste

SAŽETAK

Strateški razvojni program Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020. godine predstavlja ključni strateški dokument koji definira budući društveni i gospodarski razvoj područja. Strateški razvojni program sadržava analizu stanja područja općine, SWOT analizu, viziju, ciljeve, prioritete, mjere i aktivnosti definirane od strane ključnih dionika na lokalnoj razini koji su sudjelovali u izradi dokumenta. Radi osiguravanja provedivosti strateškog dokumenta izrađen je i plan provedbe, financijski plan te je određen način praćenja, vrednovanja i izvještavanja o provedbi.

Izrada Strateškog razvojnog programa počela je krajem 2015. godine prikupljanjem podataka za pripremu osnovne analize područja. Na prvoj radionici održanoj 26. siječnja 2016. članovi radne skupine identificirali su i rangirali razvojne probleme te su pripremili nacrt SWOT analize. Na drugoj radionici, održanoj 22. ožujka 2016., članovi radne skupine komentirali su postavljene strateške ciljeve, prioritete i mjere te predlagali aktivnosti za pojedine mjere. Također su predlagali viziju općine do 2020. godine.

Vizija kao željeno buduće stanje Općine Sveta Marija odnosi se na očuvanu prirodnu i kulturnu baštinu, razvijene nove oblike turizma, jačanje poduzetništva i očuvanje tradicije s ciljem povećanja kvalitete života kako bi se zadovoljile potrebe lokalnog stanovništva te utvrdio dugoročni fokus. Stoga, vizija općine Sveta Marija glasi:

Općina Sveta Marija je poduzetno mjesto u srcu zaštićene prirode uz rijeku Dravu, prepoznatljiva po očuvanoj kulturnoj baštini, tradicijskom običaju čipkanja i razvijenom aktivnom turizmu.

Definirana su dva strateška cilja kako bi se navedena vizija ostvarila, a to su:

- **Cilj 1. Uređeno mjesto, prepoznatljive tradicije s visokom kvalitetom života**
- **Cilj 2. Kvalitetno poslovno okruženje i održiva poljoprivreda.**

Daljnijim radom na Strateškom razvojnog programu postavljene su aktivnosti čijom će se provedbom ostvariti zadani strateški ciljevi. Izrađen je Financijski plan provedbe Strateškog razvojnog programa Općine Sveta Marija za razdoblje od 2016. do 2020. godine za svaku mjeru u ukupnom iznosu od 85.319.800,00 te je izrađen Akcijski plan provedbe. Ukupan iznos proračuna je pozamašan, a razlog tome je provođenje projekta Aglomeracije na području općine. Naime, projekt „Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Donja Dubrava“ infrastrukturni je projekt vrijedan 51.000.000,00 kn koji se sufinancira iz strukturnih fondova EU u iznosu od 37.500.000,00 kn, a iznos sufinanciranja

projekta od strane Međimurskih voda iznosi 5.000.000,00 kn, iz državnog proračuna se sufinancira iznos od 5.000.000 kn, a Općina će iz svog proračuna izdvojiti iznos od 3.500.000,00 kn za sufinanciranje projekta. Preostali iznos od 34.319.800,00 kn u financijskom planu odnosi se na provedbu definiranih strateških i ostalih projekata.

Odgovornost za provedbu, vrednovanje i izvještavanje javnosti o provedbi Strateškog razvojnog programa preuzet će Općinska uprava.

Izrada dokumenta sufinancirana je sredstvima Europske unije iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj.

Sadržaj

Sažetak	3
Predgovor	6
1. Uvod	7
2. Značajke područja	8
2.1. Opće značajke područja	8
2.2. Infrastruktura.....	13
2.3. Demografske i socijalne značajke područja.....	16
2.4. Gospodarske značajke područja	22
3. Analiza razvojnih problema područja	33
4. SWOT analiza.....	35
5. Strateški okvir	37
5.1. Razvojna vizija.....	37
5.2. Razvojni ciljevi	38
5.3. Opis mjera.....	39
6. Financijski plan.....	55
7. Plan provedbe.....	61
8. Praćenje, vrednovanje i izvještavanje	67
Popis slika	68
Popis tablica.....	69
Popis korištenih izvora	70
PRILOG 1. Mišljenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš i ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu	72

PREDGOVOR

Poštovani stanovnici općine Sveta Marija,

ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju postavljeni su nam visoki kriteriji razvoja za koje je nužno oblikovati jasnu viziju razvoja naše općine koju želimo ostvariti, za što nam je potrebno strateško planiranje.

Iz tog razloga imamo obvezu izraditi Strateški razvojni program Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020., koji je ključni planski dokument politike razvoja naše općine putem kojeg smo odredili strateške ciljeve i prioritete održivog razvoja općine, prepoznate od strane ključnih dionika na lokalnoj razini.

Ovaj dokument bazira se na definiranju vizije o stvarnoj potrebi svih nas za dostojanstvenim i kvalitetnim svakodnevnim životom, na način da u što većoj mjeri i na optimalan način koristimo sve resurse koji su nam na raspolaganju i pomoću kojih ćemo zajedno, našim trudom i radom, gradeći na čvrstim temeljima prethodnih generacija, našu općinu podići na još višu razinu razvijenosti i poboljšati život svih mještana na način da žive prosperitetno, sigurno i u zdravom okolišu u povoljnom gospodarskom, infrastrukturnom i društvenom okruženju. Stoga, Strateški razvojni program obuhvaća ključne razvojne projekte koji će utjecati na razvoj i unaprjeđenje svih dijelova naše zajednice kroz poticanje razvoja gospodarstva, društvenih i životnih standarda, infrastrukture te održivog razvoja općenito. Za realizaciju projekata i dostizanje ciljeva potrebna je suradnja svih, kako Općine tako i civilnog i gospodarskog sektora, odnosno svih nas koji u općini živimo.

Strateški razvojni program Općine Sveta Marija omogućit će nam ujedno i financiranje definiranih potreba naše općine, s obzirom na to da je upravo postojanje lokalnog strateškog razvojnog programa uvjet za prijavu na natječaje i financiranje putem strukturnih i investicijskih fondova Europske unije.

Krajnji cilj koji je, vjerujem, zajednički cilj svih nas, je da 2020. godine naselja općine Sveta Marija budu mjesta prepoznatljive tradicije s visokom kvalitetom života u poticajnom poslovnom okruženju, održive poljoprivrede, neosiromašene emigracijama mladih ljudi i zajednica po mjeri svakog od nas ponaosob.

U Svetoj Mariji 6. listopada 2016.

Đurđica Slamek, načelnica

1. UVOD

Strateško planiranje predstavlja sustavni usmjereni proces koji se temelji na donošenju specifičnih ciljeva i prioriteta koji će provođenjem aktivnosti definiranih u mjerama omogućiti razvoj lokalne sredine. Strateško planiranje se odvija na više razina: državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini koje moraju biti usklađene.

Strateški razvojni program Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020. godine nastao je na temelju suradnje predstavnika javnog, gospodarskog i civilnog sektora s područja općine kao članova radne skupine te predstavnika Regionalne razvojne agencije Međimurje REDEA d.o.o. kao vanjskih suradnika u izradi Strateškog razvojnog programa.

Metodologija izrade i provedbe strateškog razvojnog programa, kao i način vrednovanja usklađeni su s Pravilnikom o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (NN 147/14). Svrha prilagodbe je postizanje ujednačenog pristupa planiranju, povezanosti sa županijskom razvojnom strategijom te usklađenosti sa ciljevima i prioritetima u drugim strateškim dokumentima i programima (županijskim, nacionalnim, sektorskim kao i EU programima).

Izrada Strateškog razvojnog programa Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020. godine započela je analizom osnovnih značajki područja (geografski položaj, stanje prirodnih resursa, zaštite okoliša, stanje infrastrukture, gospodarsko stanje, demografska struktura i stanje društvenih djelatnosti). Za analizu i ocjenu trenutnog stanja razvoja korišteni su pokazatelji različitih relevantnih institucija na državnoj razini (DZS, FINA, HGK, HZZ, HOK). Održane su dvije radionice s radnom skupinom na kojima su identificirani razvojni problemi područja koje su članovi radne skupine rangirali prema percipiranoj važnosti. Kroz radionice izrađena je SWOT analiza te su određeni strateški razvojni ciljevi, prioriteti i mjere. Nakon toga izrađivač je razradio mjere, koje sadrže ključne aktivnosti, nositelje mjera i pokazatelje.

U svrhu provedbe Strateškog razvojnog programa Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020. godine, a s obzirom na definirane strateške razvojne ciljeve, prioritete i mjere, predviđeni su različiti izvori financijskih sredstva, poput lokalnog, županijskog ili državnog proračuna, EU fondova i drugih izvora financiranja.

Općinska uprava nadzirat će i vrednovati provedbu Strateškog razvojnog programa i revidirati je na godišnjoj razini, kako bi se osigurala usklađenost s eventualnim promjenama u okruženju, a sve sa svrhom ostvarenja zadanog budućeg stanja.

2. ZNAČAJKE PODRUČJA

2.1. Opće značajke područja

2.1.1. GEOGRAFSKA I ADMINISTRATIVNA OBILJEŽJA

Općina Sveta Marija nalazi se na krajnjem istočnom prostoru Međimurske županije uz rijeku Dravu. Površina općine Sveta Marija iznosi 23,40 km² i spada u red manjih općina, približno 3,2 % od ukupnog prostora županije. Općina ima 2.317 stanovnika prema Popisu stanovništva iz 2011. godine te je gustoća naseljenosti područja 99,02 st/km².

Općina obuhvaća dva naselja, Donji Mihaljevec i Svetu Mariju, koja je ujedno i središte općine. Prema indeksu razvijenosti jedinica lokalne (regionalne) samouprave na području Republike Hrvatske, općina spada u III. skupinu razvijenosti s indeksom razvijenosti 81,68 %.

Općina graniči sa sjeverne strane s Općinom Kotoriba, s južne strane s Varaždinskom županijom, s istočne strane s Općinom Donji Vidovec te sa zapadne strane s Gradom Prelogom.

Prema Izvješću o stanju okoliša Međimurske županije iz 2014. godine, najlošije stanje rijeke Drave na području HE Čakovec i HE Dubrava je na dionici tzv. starog korita Drave na području hidroenergetskog sustava HE Čakovec, na području općine Sveta Marija. Ova dionica Drave prijemnik je otpadnih voda varaždinske aglomeracije koje nisu odgovarajuće pročišćavane na postojećem mehaničko-biološkom uređaju. Zbog nezadovoljavajućeg stanja Drave u planu je rekonstrukcija i dogradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda varaždinske aglomeracije trećim stupnjem pročišćavanja s rokom do kraja 2018. godine. Prije toga potrebno je do kraja 2017. godine osigurati odgovarajući predtretman otpadnih voda u industrijskim postrojenjima koja najviše opterećuju varaždinsku kanalizaciju.

KLIMA. Umjereno kontinentalna (panonska), što se očituje hladnim zimama i vrućim ljetima. Središnja godišnja temperatura zraka iznosi oko 10°C. Najtopliji mjesec je srpanj sa srednjom mjesečnom temperaturom od 19°C, a najhladniji mjesec je siječanj sa srednjom mjesečnom temperaturom od -1°C. Ukupne godišnje količine oborina iznose oko 900 mm. Ovo područje je tijekom cijele godine relativno bogato vlagom. Prosječne mjesečne vrijednosti relativne vlage u zraku iznose iznad 70 %. Godišnje ima oko 55 do 60 vedrih i dvostruko više oblačnih dana.

JAVNA UPRAVA. Poslovi iz samoupravnog djelokruga utvrđeni su odlukom Općinskog vijeća i načelnika u skladu sa Zakonom i Statutom općine. Tijela Općine Svete Marije su: Općinsko vijeće – predstavničko tijelo i Općinski načelnik – izvršno tijelo. Općinsko vijeće je

predstavničko tijelo građana i tijelo lokalne samouprave koje donosi akte u okviru prava i obveza jedinica lokalne samouprave. Općinski načelnik zastupa Općinu i nositelj je izvršne vlasti. Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine te obavljanje poslova državne uprave koji su zakonom prenijeti na Općinu ustrojen je Jedinostveni upravni odjel. U Općini je zaposleno petero djelatnika (1 pročelnik Jedinostvenog upravnog odjela, 2 službenika i 2 komunalna radnika). Općinski proračun u protekle tri godine iznosi: 3.079.671,18 kn (u 2012. godini), 2.683.105,75 kn (u 2013. godini) te 3.801.587,08 kn (u 2014. godini).

Općina je članica **Lokalne akcijske grupe (LAG) Mura-Drava**. LAG Mura-Drava obuhvaća osam općina i jedan grad u Međimurskoj županiji (općina Donja Dubrava, Donji Kraljevec, Donji Vidovec, Goričan, Kotoriba, Orehovica i Sveta Marija te grad Prelog) te općinu Legrad u Koprivničko-križevačkoj županiji.

Općina je također članica i **Regije Mura - Europske grupacije za teritorijalnu suradnju s ograničenom odgovornošću (Regija Mura EGTS)**. Europska grupacija teritorijalne suradnje (EGTS) je oblik udruživanja jedinica lokalne samouprave sa zajedničkim sustavom planiranja i razvoja s ciljem procjene potencijala regije te poticanja provedbe integriranih, kvalitetnih i izvornih strategija kao temeljnih dokumenata za planiranje, poticanje međuteritorijalne suradnje i kohezije. Naglasak je stavljen na postizanje ciljeva održivosti i unaprjeđivanja prostora, razvoja konkurentnog gospodarstva te razvoja ljudskih potencijala i lakšeg pristupa strukturnim fondovima EU.

VJERSKE ZAJEDNICE. Na području općine nalazi se župa Sveta Marija koja spada u Donjomeđimurski dekanat Varaždinske biskupije.¹

ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB. Na području općine djeluje jedna ambulanta opće medicine i jedna ordinacija dentalne medicine. U sklopu Doma zdravlja Čakovec na području općine djeluje patronažna služba te palijativni tim. U Međimurskoj županiji pa tako i na području općine Sveta Marija, Zavod za hitnu medicinu zadužen je za formiranje Mreže hitne medicine koja pokriva cijelo područje županije. Danas u sklopu Mreže hitne medicine djeluje 15 T1 timova (od toga 10 u Čakovcu i 5 u ispostavi u Prelogu), a svaki od njih uključuje doktora medicine, medicinskog tehničara te vozača vozila hitne pomoći. Prema analizi geografske distribucije kardiovaskularnih bolesti u Međimurskoj županiji u periodu od 2006.- 2010. godine (Strateški plan za unapređenje zdravlja i smanjivanje nejednakosti u zdravlju u Međimurskoj županiji, Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije, 2013.) stopa smrtnosti od kardiovaskularnih bolesti u općini Sveta Marija za sve dobi iznosila je 432,63/100,00 st., što je ispod županijskog prosjeka (457,15/100,00 st.). Prosječna stopa

¹ www.biskupija-varazdinska.hr

smrtnosti od kardiovaskularnih bolesti u dobi do 64 godine u istom je periodu iznosila 41,14/100,00 st., što je također ispod prosjeka županije (54,4/100,00 st.). Podaci upućuju na relativno povoljno stanje, u usporedbi sa županijskim prosjekom, na čemu treba i dalje raditi. Za područje socijalne skrbi nadležan je Centar za socijalnu skrb Čakovec, a na području ne postoji dom za starije i nemoćne ili slična ustanova socijalne skrbi.

2.1.2. KULTURNA I POVIJESNA BAŠTINA

Prema Prostornom planu uređenja Općine Sveta Marija na teritoriju općine nalazi se nekoliko spomenika kulturne baštine i spomeničkih objekata skromnijih karakteristika uglavnom sakralnog karaktera (kapelice, poklonci, raspela).

Zaštićenih kulturnih dobara na području općine ima pet (od toga dva nematerijalna kulturna dobra), a iz tablice ispod vidljivo je da su svi registrirani na području naselja Sveta Marija.

Tablica 1. Kulturna dobra na području općine Sveta Marija

OZNAKA DOBRA	MJESTO	NAZIV	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Z-1121	SVETA MARIJA	Crkva uznesenja blažene djevice Marije, kurija župnog dvora i pil bogorodice	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Z-5408	SVETA MARIJA	Inventar iz Crkve Uznesenja blažene djevice Marije	pokretno kulturno dobro - zbirka
Z-1811	SVETA MARIJA	orgulje u Crkvi Uznesenja blažene djevice Marije	pokretno kulturno dobro - pojedinačno
Z-3403	SVETA MARIJA	svetomarska mikrotoponimija	nematerijalno kulturno dobro
Z-4227	SVETA MARIJA	tradicijsko umijeće izrade čipke na području Svete Marije	nematerijalno kulturno dobro

Izvor: Registar kulturnih dobara, Ministarstvo kulture, 2015.

Graditeljska baština sastoji se većim dijelom od sakralnih građevina. Zaštićenu i evidentiranu graditeljsku baštinu čine:

- Župna crkva Uznesenja Marijina – longitudinalna, kasnobarokna crkva, izgrađena krajem 18. st. na mjestu stare srednjovjekovne crkve, porušene 1779. godine.
- Kurija župnog dvora – izgrađena sredinom 19. st. sjeveroistočno od crkve u tradiciji kasnobarokne tj. klasicističke arhitekture.
- Pil Bogorodice – nalazi se u parku smještenom južno uz crkvu. U izvorima se spominje 1822. godina

- Stara škola – kvalitetan i rijedak primjer očuvane katne građevine urbanog karaktera nastale krajem 19. st. unutar ruralnog okruženja tipičnog sela donjeg Međimurja.
- Poklonac Sv. Križa – smješten uz glavnu prometnicu u istočnom dijelu Svete Marije.
- Kapelica Sv. Pavla Pustinjaka (danas kapelica Sv. Florijana) – minijturna kapela nastala u vezi s javnom plastikom.
- Pil Majke Božje – postavljen 1995. godine na istaknutom mjestu, unutar zelene površine nasuprot glavnog ulaza u župnu crkvu.
- Raspelo na groblju – kameno raspelo, podignuto oko 1900. godine i smješteno usred groblja.
- Poklonac Majke Božje (Donji Mihaljevec) – smješten na sjevernom raskrižju u selu, kod ceste za Čukovec.
- Poklonac Tužnog Krista (Donji Mihaljevec) – smješten na istočnom raskrižju u selu.

Na području općine nalaze se rijetki primjeri tradicijske stambene arhitekture. Promjene u načinu života lokalnog stanovništva u posljednjim desetljećima utjecale su na oblikovanje i izgled stambene arhitekture ruralne sredine. Nove kuće su nerijetko visoke katnice koje se grade bez osjećaja za mjerilo, bez modernih tehnika gradnje koje bi osigurale energetske učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije za kućanstva, te se generalno ne uklapaju u proporcije tradicionalnog međimorskog sela. Isto vrijedi i za objekte javne namjene (vrtić, dom kulture, vatrogasni dom, prostorije općine, mrtvačnica i sl.) koji su građeni u vrijeme kada još nisu postojali građevinski materijali koji bi omogućavali energetske učinkovitost tih objekata te danas održavanje objekata javne namjene zahtijeva izdašna financijska sredstva.

2.1.3. ZAŠTITA OKOLIŠA I PRIRODNA BAŠTINA

Održavanje i promicanje zaštićenih prirodnih vrijednosti na cjelokupnom području Međimorske županije obavlja Međimorska priroda - Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima. Javna ustanova nadzire i provođenje uvjeta i mjera zaštite prirode na područjima kojima upravlja. Područje općine Sveta Marija spada u zaštićeni dio prirode u Regionalni park Mura-Drava (slika 1.). Ukupna površina Regionalnog parka Mura-Drava je 87.680,52 ha, a od toga se na području Međimorske županije nalazi 17.007,11 ha (23,3 % površine Parka). Park u Međimorskoj županiji obuhvaća površinu triju gradova (Prelog, Mursko Središće, Čukovec) i 13 općina (Štrigova, Sveti Martin na Muri, Podturen, Dekanovec, Domašinec, Goričan, Kotoriba, Donja Dubrava, Donji Vidovec, Sveta Marija, Donji Kraljevec, Orehovica, Nedelišće). Mura i Drava među posljednjim su prirodnim tokovima nizinskih rijeka u srednjoj Europi, a karakterizira ih visoka razina biološke raznolikosti te se područje općine Sveta Marija, smjestivši se između ovih rijeka, uvrstilo i u

ekološku mrežu Natura 2000.² Ekološku mrežu RH (mrežu Natura 2000) čine područja očuvanja značajna za ptice – POP i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS, a na teritoriju općine se ova dva područja međusobno preklapaju.

Na području je evidentirana zaštićena i ugrožena, od 1958. godine temeljem Zakona o zaštiti prirode, biljna vrsta kockavica (*Fritillaria meleagris L.*) (područje zvano „Fojesak“).

Prema Planu gospodarenja otpadom Općine Sveta Marija za razdoblje od 2016.- 2021. godine na području općine dva su nesanirana odlagališta komunalnog otpada: "Parag" u naselju Donji Mihaljevec i „Segetec“ u naselju Sveta Marija .

Slika 1. Kartografski prikaz Regionalnog parka Mura – Drava



Izvor: Međimurska priroda, 2014. godina

² Izvor: Izvješće o stanju okoliša Međimurske županije, 2014. godina

2.2. Infrastruktura

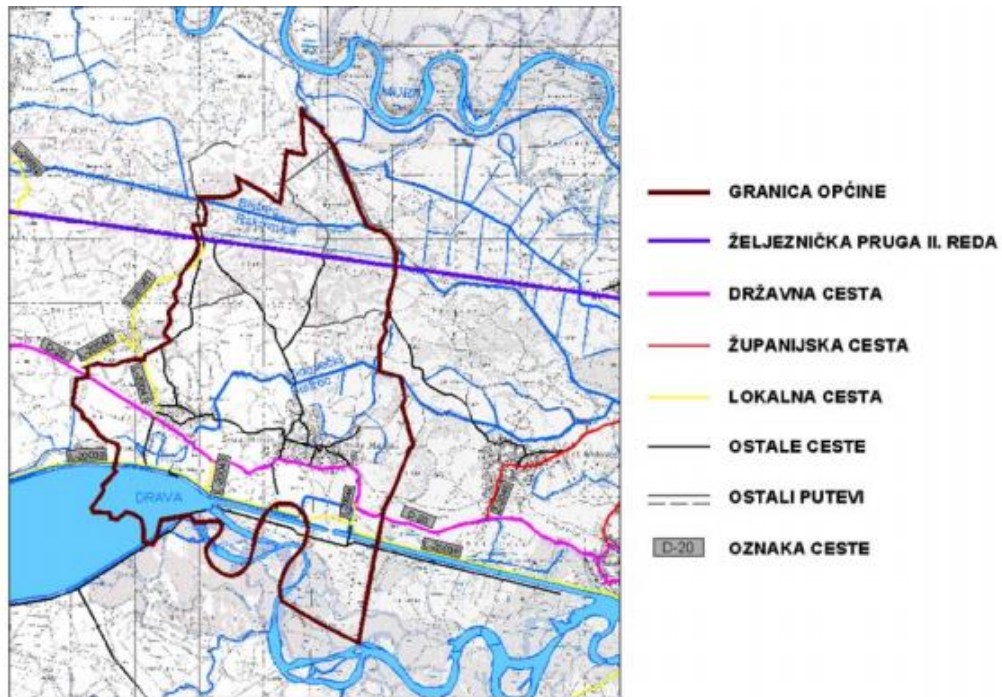
2.2. 1. PROMET I PROMETNA INFRASTRUKTURA

Postojeći prometni sustav na području općine dio je glavne cestovne mreže Međimurja. Kao što je prikazano na slici 2., kroz općinu prolazi državna cesta D20 Čakovec (D3) - Prelog - Donja Dubrava - Đelekovec - Koprivnica (D2) te je njezina dužina na području općine 5,84 km. To je cesta koja spaja općinu sa županijskim središtem te cesta koja spaja dvije županije – Međimursku i Koprivničko-križevačku. Paralelno s jezerom i odvodnim kanalom HE Dubrava prolazi županijska cesta L-20039 koja dobiva sve više na značaju, a njezina dužina na području općine iznosi 3,83 km. Od značaja za općinu su i lokalne ceste LC-20041, LC-20043 i LC-20061. Od ostale cestovne infrastrukture u općini postoji mreža općinskih nerazvrstanih cesta (mjesnih ulica i poljskih putova). Općina je udaljena od autoceste A4 Zagreb-Goričan oko 17 km.

Naselje Donji Mihaljevec i Sveta Marija međusobno su povezana državnom cestom D20 te nerazvrstanom cestom, ali na tim dionicama nema pješačko-biciklističkih staza čime je ugrožena sigurnost stanovnika. U pogledu stanja kvalitete cestovne mreže i standarda održavanja, situacija je podjednaka kao i na ostatku cestovne mreže u Međimurskoj županiji. Potrebno je poraditi na daljnjem razvrstavanju nerazvrstanih cesta i na uređenju pješačkih i parkirališnih područja.

Jedna od prvih željezničkih pruga u Hrvatskoj bila je pruga Kotoriba – Čakovec – Pragersko izgrađena 1860. godine. To je i danas glavni magistralni pravac srednje i istočne Europe prema sjevernojadranskim lukama. Željeznička pruga Budimpešta – Kotoriba – Čakovec – Varaždin – Zagreb je željeznička pruga II. reda koja bilježi značajan putnički promet, a na kojoj prometuju i međunarodni putnički vlakovi. Kroz općinu duljina ove pruge iznosi 3,2 km, a ukupno kroz županiju 42,35 km.

Slika 2. Prometni sustav općine



Izvor: Prostorni plan općine Sveta Marija

2.2.2. OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

Područje općine napajano je električnom energijom distributera Elektra Čakovec. U naseljima Sveta Marija i Donji Mihaljevec razmješteno je devet trafostanica 10/0,4 kV. Ukupna instalirana snaga postojećih trafostanica na području općine je 1640 kVA. Na području se nalazi hidroelektrana HE Dubrava snage 80,6 MW koja je u pogonu od 1989. godine. Hidroelektrana je vezana sa 110 kV vezom na elektroenergetski sustav Hrvatske, a preko 35 kV je vezano s distribucijskim sustavom Elektre Čakovec. Potrošača električne energije na području općine ima sveukupno 1114, od toga 1000 kućanstava i 114 gospodarskih objekata.

2.2.3. TELEKOMUNIKACIJE

Naselja općine obuhvaćena su pristupnom telekomunikacijskom mrežom RSS-a Sveta Marija. Pristupna mreža RSS-a u cijelosti je izgrađena podzemno. Općina na cijelom svom području ima dostupnu uslugu fiksnog telefonskog priključka, 2G (GSM/GPRS/EDGE) i 3G (UMTS/HSPA) podatkovnih mreža koje pružaju telekomunikacijski operateri. Na području Hrvatske uvedena je i nova mreža podatkovnog prometa 4G, međutim nije još dostupna na području općine. Širokopoljasni brzi Internet ne pokriva područje općine.

2.2.4. PLINOOPSKRBA

Sva kućanstva imaju mogućnost priključenja na mrežu opskrbe prirodnim plinom. Distributer i održavatelj sustava plinoopskrbe je tvrtka Međimurje plin d.o.o. koja opskrbljuje područje cijelog Međimurja. Na sustav je priključeno 568 kućanstava (77,38 %).

Tablica 2. Podaci o opskrbi plinom

Naselje	Dužina plinovoda u metrima	Broj potrošača		Potrošnja plina (u kWh)	
		Pravne osobe	Kućanstva	Pravne osobe	Kućanstva
Donji Mihaljevec	9.831	11	170	237.354	921.473
Sveta Marija	20.152	16	398	388.329	2.199.325
Ukupno	29.983	27	568	625.683	3.120.798

Izvor: Međimurje plin d.o.o.

2.2.5. VODOOPSKRBA, ODVODNJA I PROČIŠĆAVANJE

Za vodoopskrbu naselja u općini koristi se vodocrpilište Prelog, a područje općine pripada IV. Vodoopskrbnoj zoni Međimurja. Na području općine Sveta Marija nalazi se i pričuvno crpilište „Sveta Marija“ kapaciteta 22 l/sek. Vodoopskrbni sustav je tlačan. Izgrađena je i razvodna vodoopskrbna mreža u svim naseljima. Na sustav vodoopskrbe priključeno je 86 % kućanstava, a kao što je vidljivo iz tablice ispod, više je kućanstava priključeno na sustav u naselju Donji Mihaljevec nego u Svetoj Mariji. Kanalizacija nije izgrađena na području općine.

Tablica 3. Vodoopskrba i odvodnja

Naselje	Broj domaćinstava (Popis kućanstava iz 2011.)	Broj vodovodnih priključaka (kom)	Postotak priključenosti	Br. vodo. priključ-gospod. (kom)	Dužina vodo. mreže (m)	Potrošnja vode (m ³)
D. Mihaljevec	318	280	88%	6	6.002	21.405
Sv. Marija	635	542	85%	26	12.913	44.774
UKUPNO	953	822³	86%	32⁴	18.915⁵	66.179⁶

Izvor: Međimurske vode d.o.o.

³ odnosi se na broj vodovodnih priključaka u kućanstvu naselja Općine Sveta Marija, stanje sa 31.12.2014.

⁴ odnosi se na broj vodovodnih priključaka u gospodarstvu, u razdoblju od 1.10.2013. do 31.9.2014.

⁵ dužine se odnose na sekundare vodove, dok dužine magistralnih vodova nisu navedene, stanje sa 31.12.2014.

⁶ odnosi se na ukupnu potrošnju vode naselja Općine Sveta Marija (potrošnja vode u kućanstvu+potrošnja vode u gospodarstvu i ustanovama), u razdoblju od 1.10.2013. do 30.9.2014.

2.3. Demografske i socijalne značajke područja

2.3.1. KRETANJE BROJA STANOVNIKA

Općina Sveta Marija prema podacima Državnog zavoda za statistiku prema Popisu stanovništva iz 2011. godine ima 2.317 stanovnika, od toga naselje Sveta Marija ima 1.594, dok Donji Mihaljevec ima 723 stanovnika. Muškaraca ima 1.149 (49,6 %), a žena 1.168 (50,4 %). Broj stanovnika općine Sveta Marija čini 2,04 % ukupnog stanovništva Međimurske županije (113.804), dok je udio u ukupnom stanovništvu Republike Hrvatske 0,054 %. Gustoća naseljenosti iznosi 99,02 stanovnika po km². Broj stanovnika na razini općine u razdoblju od 1981. godine do 2011. zabilježio je pad za 17 %, točnije 477 stanovnika. Detaljni podaci o kretanju broja stanovnika za općinu i oba naselja prikazani su u tablici 4.

Gledano prema nacionalnosti, Hrvati čine 98,83 % stanovništva općine, dok druge nacionalnosti čine 1,17 %, od čega najveći udio imaju Albanci i Slovenci s udjelima od 0,22 %. Ostale zastupljene nacionalnosti su Mađari, Nijemci, Rusi, Slovenci i Srbi. Kada se promatra religijska pripadnost, najveći udio, 97,84 % čine katolici, dok se ostali izjašnjavaju kao pravoslavci, protestanti, muslimani, ostali kršćani, ateisti ili se ne izjašnjavaju.

Tablica 4. Kretanje broja stanovništva po naseljima

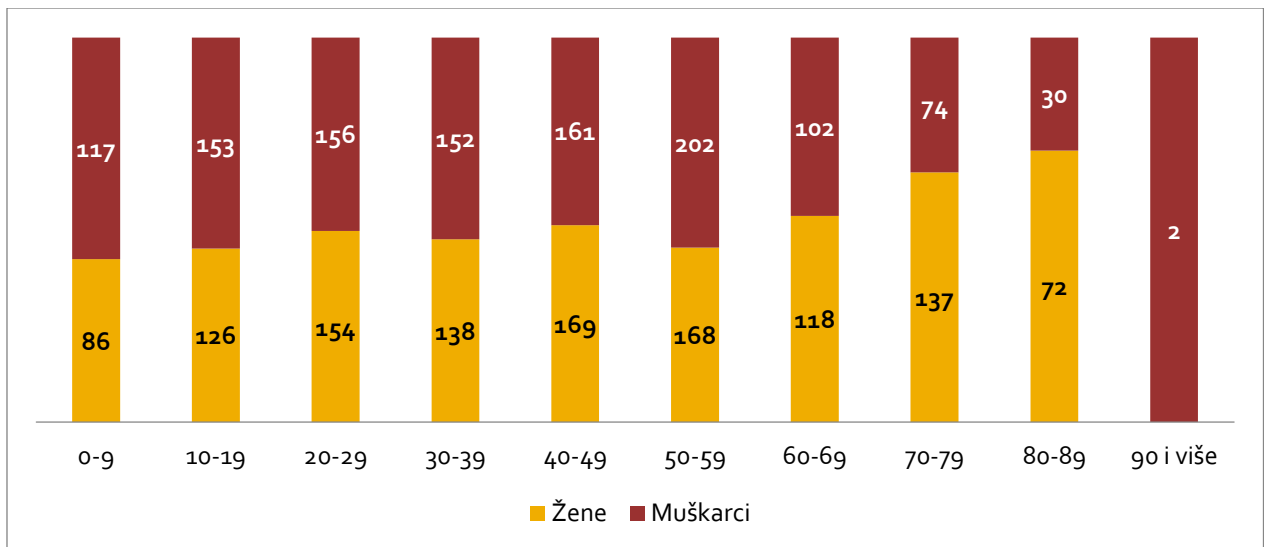
Naselje	Popis 1981.	Popis 1991.	Popis 2001.* prema EU popisnoj metodi	Popis 2011.	Broj kućanstava
Sveta Marija	2018	1835	1690	1594	493
Donji Mihaljevec	776	766	743	723	234
UKUPNO	2794	2601	2433	2317	734

*Mora se naglasiti da je podatke o broju stanovnika za 1991. i 2001. teško uspoređivati s obzirom da je 2001. korištena popisna metoda EU po kojoj se odvojeno prikazuje stalno stanovništvo i stanovništvo koje je prijavljeno na određenoj adresi u Državi, ali stvarno duže od godine dana boravi izvan mjesta, najčešće radi stalnog zaposlenja. Izvor: Državni zavod za statistiku - Kontingenti stanovništva po gradovima/općinama; podaci za 2011.; Državni zavod za statistiku - Naselja i stanovništvo Republike Hrvatske 1857.-2001.

2.3.2. DOBNA STRUKTURA STANOVNIŠTVA

Na slici 3. prikazana je demografska piramida za stanovništvo općine Sveta Marija za 2011. godinu prema podacima iz Popisa stanovništva. Vidljivo je da najveći broj stanovnika spada u skupinu 50-59 godina, točnije 370 stanovnika, od toga 168 žena i 202 muškarca, što čini udio od 15,97 % ukupnog stanovništva općine. Na temelju toga može se zaključiti da je najveći udio starog stanovništva, što ukazuje na nepovoljnu dobnu strukturu. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, prosječna dob za općinu je 41,9, što je više od razine Međimurske županije (40 godina).

Slika 3. Broj stanovnika po spolu prema Popisu stanovništva 2011.



Izvor: izrada autora prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, 2011.

2.3.3. RADNO SPOSOBNO STANOVNIŠTVO

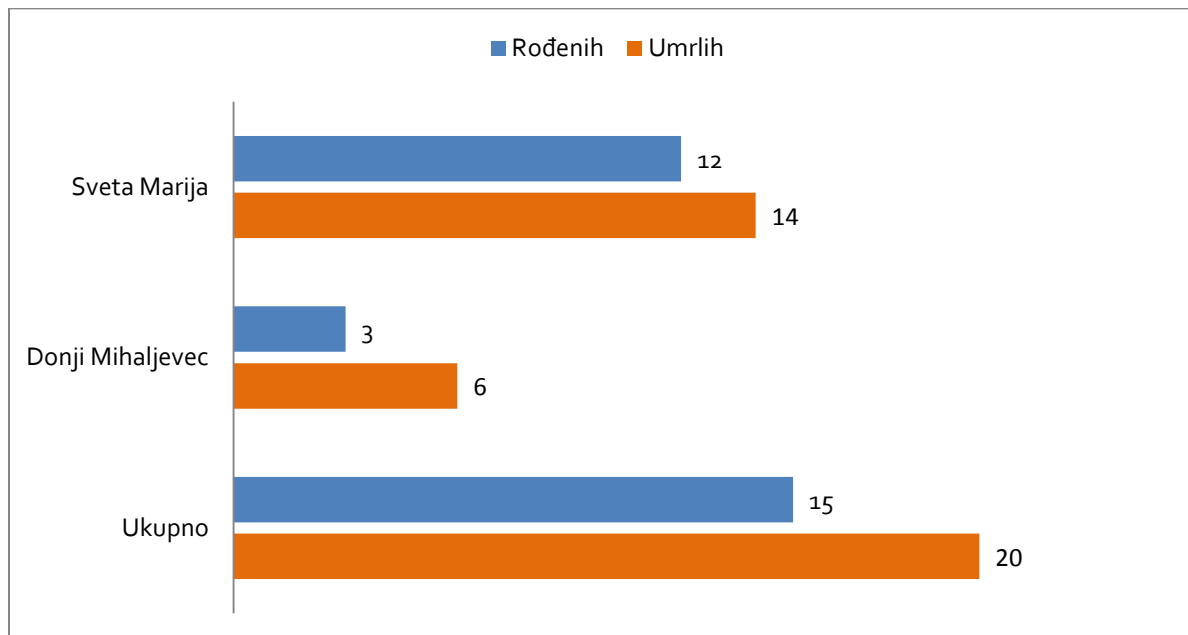
Radno sposobno stanovništvo ili radni kontingent čine pripadnici starosnih skupina između 15. i 64. godine života. Veličina i struktura radnog kontingenta vrlo su važni za tržište rada, odnosno ponudu radne snage na tržištu. Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine općina Sveta Marija ima 1.564 stanovnika u kategoriji radno sposobnog stanovništva, od čega 805 muškaraca te 759 žena. Udio radno sposobnog stanovništva u ukupnom broju stanovnika općine je 67,50 %. Struktura uzdržavanog stanovništva (mladi do 14 godina i staro stanovništvo u dobi od 65+) pokazuje nepovoljne karakteristike, jer je udio kontingenta mladih (339) koji su potencijalna buduća radna snaga manji od staračkog stanovništva (414). Takva demografska slika je nepovoljna jer ukazuje na starenje stanovništva.

2.3.4. DEMOGRAFSKA KRETANJA

Podaci o prirodnom prirastu (razlika između broja živorođene djece i broja umrlih osoba) za 2001., 2011. i 2014. na području općine Sveta Marija prema Državnom zavodu za statistiku ukazuju na povećanje negativnog prirodnog prirasta. Prirodni prirast iznosio je u 2001. godine 0, u 2011. -2, a 2014. -5 (prikaz na slici 4.). Iz podataka je vidljivo je da je broj umrlih u oba naselja u sastavu općine veći od broja rođenih, odnosno prirodni prirast je negativan te u 2014. godini iznosi -5, kada je na području općine umrlo 20 osoba, a rođeno je 15 osoba.

Prema popisu stanovništva iz 2001. godine indeks starenja iznosio je 96, a prema Popisu stanovništva iz 2011. on iznosi 111. Ovi podaci ukazuju na povećano starenje stanovništva u razmaku od 10 godina te na veći udio starog stanovništva od mladog u odnosu na prosjek države.

Slika 4. Prirodni prirast za 2014. godinu po naseljima



Izvor: izrada autora prema podacima iz državne matice Ureda državne uprave u Međimurskoj županiji 2014.

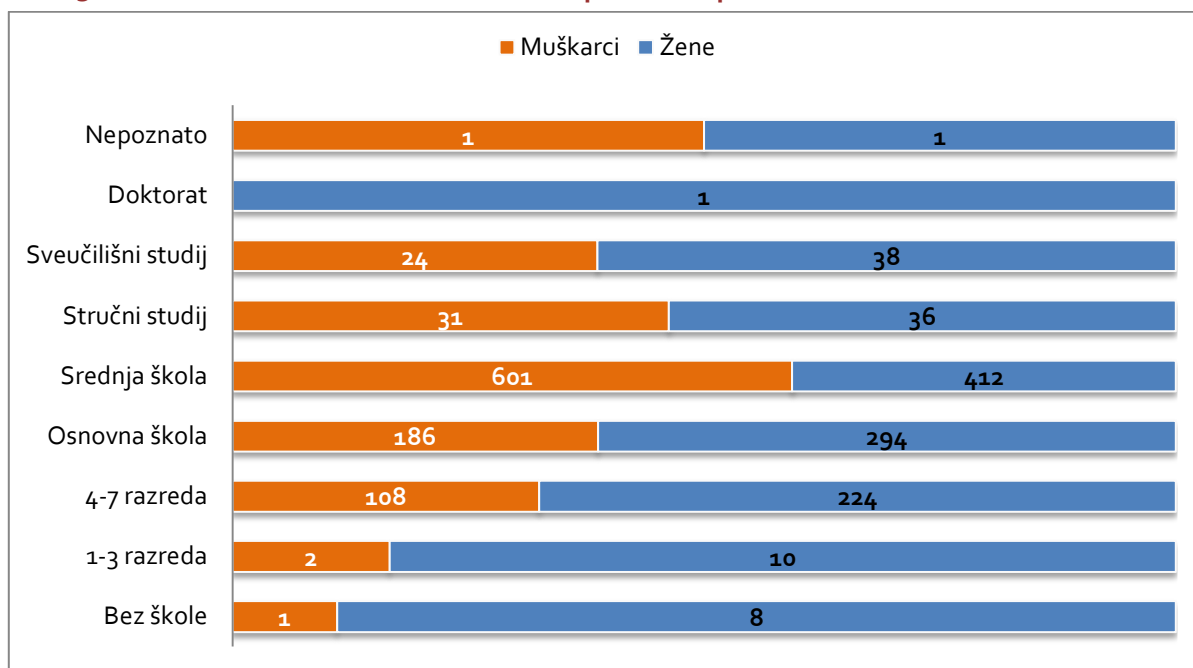
2.3.5. OBRAZOVNA STRUKTURA STANOVNIŠTVA

Kada se govori o obrazovnoj strukturi stanovništva, iz Popisa stanovništva iz 2011. godine vidljivo je da najveći broj stanovnika ima završenu srednju školu, njih 1.013 ili 43,7 %, od toga 412 žena (40,7 %) te 601 muškarac (59,3 %). Najmanji broj stanovnika je s doktoratom, kojeg ima samo jedna osoba iz općine te osoba koje su bez škole, njih 9, od čega je 8 žena. Jedan od problema kod obrazovne strukture je visoki udio stanovništva koje ima niže

obrazovanje od srednje škole, točnije 42,17 % stanovnika općine Sveta Marija nema završenu srednju školu, kao što je i vidljivo iz prikaza na slici 5.

Također, prema podacima iz Popisa stanovništva iz 2011. godine, na području općine ima ukupno 5 nepismenih osoba, što čini 0,2 % ukupnog stanovništva, od čega je samo jedna osoba mlađa od 50 godina, dok su ostale starije.

Slika 5. Obrazovna struktura stanovništva prema Popisu stanovništva 2011.



Izvor: izrada autora prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Popis stanovništva 2011.

2.3.6. ŠKOLSTVO

PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE

Na području općine Sveta Marija stanovnicima je na raspolaganju Dječji vrtić „Kockavica“ u Svetoj Mariji koji polazi 39 djece (podaci iz prosinca 2015.), a djeca su podijeljena u dvije skupine (mlađa i starija), dok jaslica nema zbog nedovoljnih prostornih kapaciteta. U vrtiću se provode redovni programi, predškolsko obrazovanje i programi učenja stranog jezika. Ekonomska cijena vrtića iznosi 1.344,64 kn, roditelji plaćaju 570,24 kn (42,4 %), a Općina sufinancira boravak u vrtiću po djetetu u iznosu od 774,40 kn (57,6 %). U vrtiću su zaposlene četiri odgojiteljice na puno radno vrijeme (od toga jedna odgojiteljica obavlja posao ravnateljica nakon 5,5 sati rada), jedna kuharica i jedna spremačica na pola radnog vremena.

OSNOVNOŠKOLSKO OBRAZOVANJE

U općini se nalazi Osnovna škola Sveta Marija s područnom školom u Donjem Mihaljvcu. Broj učenika je 170, od toga njih 84 pohađa 1. do 4. razred osnovne škole (podaci iz prosinca 2015.). Škola ima ukupno 12 razrednih odjela, devet u matičnoj školi, a tri u područnoj. U matičnoj školi u Svetoj Mariji nastava se odvija u dvije smjene. U matičnoj školi u Svetoj Mariji za razrede od 5. do 8. organizirana je jednosmjenska nastava dok učenici od 1. do 4. razreda imaju organiziranu dvosmjensku nastavu, dok se u područnoj školi u Donjem Mihaljvcu nastava odvija u jednoj smjeni. Broj zaposlenika u školi je 34, od čega je 25 nastavnog osoblja. Škola ima i dva asistenta u nastavi te je opremljena s 30 računala. U sklopu škole nalazi se devet učionica, sportsko igralište te knjižnica. Matična škola nema sportsku dvoranu niti ima prostora za provođenje jednosmjenske nastave za sve razrede kao što predviđa današnji pedagoški standard, a za ovo je potrebna rekonstrukcija i adaptacija škole. Općina financira prijevoz 28 učenika od 5. do 8. razreda koji putuju iz Donjeg Mihaljevca u Svetu Mariju (udaljenost 2 km). Ugovorena cijena s prijevoznikom ne ovisi o broju učenika već o broju izvršenih prijevoza (dana). Za 2014. godinu trošak prijevoza iznosio je 66.576,00 kn, a za 2015. godinu 66.940,00 kn, od čega Općina godišnje iz svog proračuna financira prijevoz u iznosu od 8.875,00 kn, dok ostatak financira Međimurska županija.

SREDNJOŠKOLSKO OBRAZOVANJE, VISOKOŠKOLSKO OBRAZOVANJE, CJELOŽIVOTNO UČENJE

Učenici u srednju školu najčešće putuju u Čakovec ili Prelog, dok najveći dio studenata odlazi u Zagreb. Prema podacima iz prosinca 2015. Općina je dodijelila šest stipendija za redovne studente (četvero iz naselja Sveta Marija i dva iz Donjeg Mihaljevca) u iznosu od 39.000 kn. Stipendije se dodjeljuju po kriterijima socijalnog statusa studenata propisanim Pravilnikom o dodjeli stipendija, a stipendije za studije do 50 km udaljenosti iznose 300,00 kn mjesečno, a za studije udaljene više od 50 km iznose 500,00 kn mjesečno.

2.3.7. CIVILNO DRUŠTVO, KULTURA I SPORT

Prema podacima iz Registra udruga u Republici Hrvatskoj i iz podataka vidljivih u tablici 5. u općini Sveta Marija djeluje 18 udruga (prosinac 2015.). Najveći broj je sportskih udruga, njih 7, a ostalo su udruge žena, kulturne udruge i slično. Općina sufinancira rad udruga temeljem Javnog poziva udrugama za dostavu programa rada i financijskih planova za iduću kalendarsku/proračunsku godinu i temeljem dostavljenih podataka, a u skladu s proračunskim mogućnostima. Proračun za udruge dodjeljuje se prema sljedećim programima: Program za razvoj civilnog društva, Program za razvoj sporta i rekreacije i

Program za promicanje kulture. U proračunu za 2013. godinu za udruge je izdvojeno 235.289 kn, u 2014. godini 254.956,42 kn.

U općini djeluju dva nogometna kluba (NK Drava u Donjem Mihaljevcu i NK Mladost u Svetoj Mariji), dva športsko-ribolovna društva (Športsko ribolovno društvo Drava u Donjem Mihaljevcu i Sportsko ribolovni klub „Klen“ u Svetoj Mariji) te teniski klub Sveta Marija. U Svetoj Mariji i Donjem Mihaljevcu postoje domovi kulture, koji služe lokalnom stanovništvu za druženja i organizaciju različitih manifestacija. KUD „Ivan Mustač-Kantor“ osnovan je 1957. godine u Svetoj Mariji te se bavi očuvanjem starih folklornih običaja. Svetomarska čipka bila je dugi niz godina zaboravljena umjetnost stvaranja čipke koje su krasile i prehranjivale brojne obitelji svetomarskog kraja. Vrijedne ruke neumornih svetomarskih čipkarica očuvale su od daljnjeg zaborava ovaj karakterističan način prepletanja neprekinute niti konca pomoću drvenih batića te 2010. godine osnovale Udrugu 'Svetomarska čipka' koja broji 40-ak članica.

Tablica 5. Popis udruga na području općine Sveta Marija

DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SVETA MARIJA
DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO DONJI MIHALJEVEC
DRUŠTVO ŽENA AMALIJE KRANJEC SVETA MARIJA
DRUŠTVO ŽENA DONJI MIHALJEVEC
KLUB LIJEČENIH ALKOHOLIČARA "ZDRAV ŽIVOT" SVETA MARIJA
KULTURNO UMJETNIČKO DRUŠTVO "IVAN MUSTAČ-KANTOR" SVETA MARIJA
LOVAČKO DRUŠTVO "PATKA" DONJI VIDOVEC-SVETA MARIJA
NOGOMETNI KLUB "MLADOST" SVETA MARIJA
NOGOMETNI KLUB "DRAVA" DONJI MIHALJEVEC
SPORTSKI RIBOLOVNI KLUB "KLEN" SVETA MARIJA
SPORTSKO RIBOLOVNO DRUŠTVO "DRAVA" DONJI MIHALJEVEC
TENISKI KLUB SVETA MARIJA
STOLNOTENISKI KLUB SVETA MARIJA
ŠAHOVSKI KLUB "SVETA MARIJA I DONJI MIHALJEVEC"
UDRUGA "SVETOMARSKA ČIPKA" SVETA MARIJA
UDRUGA PČELARA "ČMELA" - MEĐIMURSKE ŽUPANIJE
UDRUGA ZA INFORMATIKU, BEŽIČNE MREŽE I NAPREDNE TEHNOLOGIJE SMWIRELESS SVETA MARIJA
MOTO GRUPA RUDARI

Izvor: izrada autora na temelju podataka iz Registra udruga (prosinac 2015.)

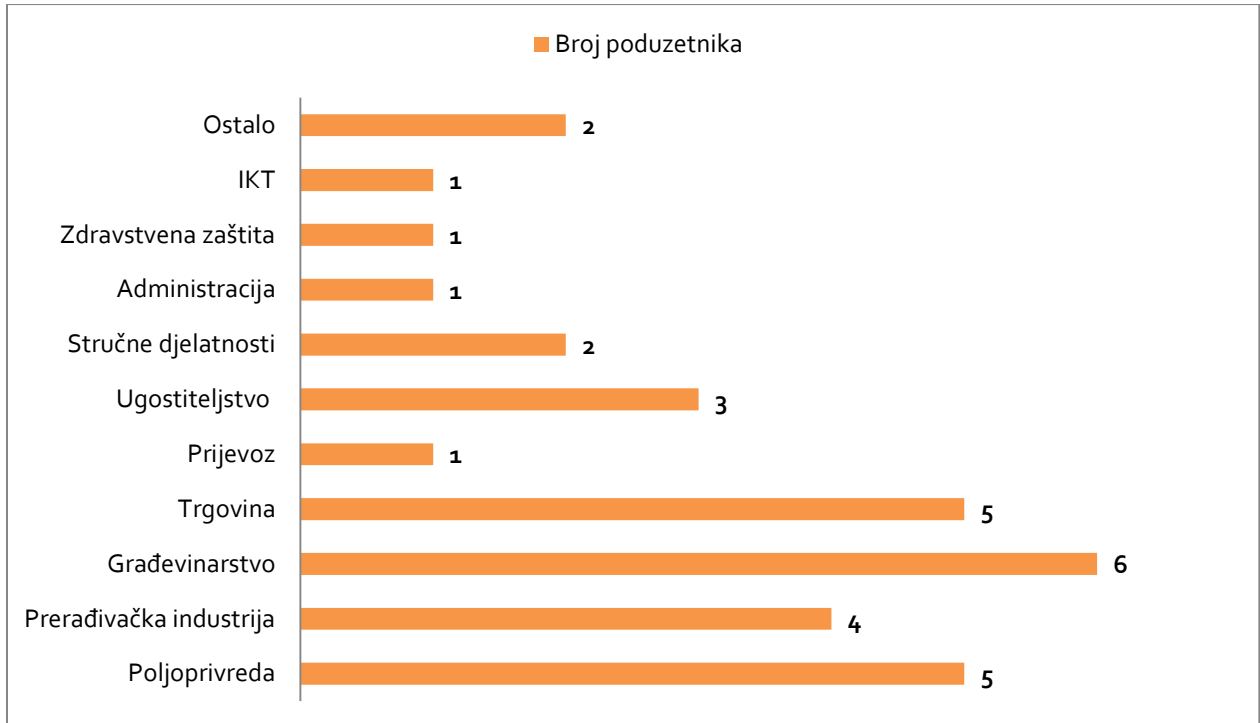
2.4. Gospodarske značajke područja

2.4.1. STRUKTURA PODUZETNIŠTVA PO DJELATNOSTIMA

Prema podacima FINA-e (temeljem zaprimljenih financijskih izvještaja za 2014. godinu u Registar godišnjih financijskih izvještaja) na području općine u 2014. godini poslovao je 31 poduzetnik, obveznik poreza na dobit te 25 obrtnika. U istom je razdoblju u Međimurskoj županiji ukupno djelovao 2.481 poduzetnik (Informacija o gospodarstvu Međimurske županije u 2014.), što znači da u Svetoj Mariji posluje 1,2% poduzetnika Međimurja. Kada se tome pribroji broj obrta (25) i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (154) te s obzirom na broj stanovnika, površinu i broj radno sposobnog stanovništva, može se zaključiti da je gospodarska aktivnost na području općine relativno intenzivna.

Prema broju registriranih poduzeća (prikaz na slici 6.) dominantna djelatnost na ovom području je građevinarstvo (6 poduzetnika). Udio građevinskih poduzeća iz Svete Marije čini 1,6 % od ukupnog broja poduzeća u građevinskoj djelatnosti na području Međimurske županije (361 poduzetnik). Najveći broj radno sposobnog stanovništva gravitira Čakovcu i Prelogu kao središtu razvoja industrije i gospodarstva u županiji.

Slika 6. Broj poduzetnika u 2014. godini po djelatnostima



Izvor: Izrada autora prema podacima FINA-e (Registar godišnjih financijskih izvještaja u 2014.)

2.4.2. ANALIZA POSLOVANJA PODUZETNIKA PO DJELATNOSTIMA

U 2014. godini poduzetnici na području općine ostvarili su ukupno 31,8 milijuna kuna prihoda, što predstavlja 0,6 % prihoda ostvarenih na razini županije (10,7 mlrd kuna). Prema podacima iz tablice 6. najveći iznos prihoda je u djelatnosti trgovine na veliko i malo i popravaka motornih vozila i motocikla u iznosu od 19,3 milijuna kuna te ona čini 60,7 % ukupnih prihoda općine ali samo 0,9 % u odnosu na prihode djelatnosti trgovine na veliko i malo u Međimurskoj županiji (2,1 mlrd kn), što govori o relativno slaboj konkurentnosti (ukupno 1,2 % poduzetnika sudjeluje s 0,9 % prihoda na razini županije).

Kao djelatnost s visokim prihodom ističe se još i djelatnost poljoprivrede koja u 2014. godini ima prihod od 5,7 milijuna kuna, dok ostale djelatnosti imaju ispod 3 milijuna kuna prihoda. Udio prihoda poljoprivrednih djelatnosti iznosi 2,8 % od ukupnog udjela prihoda poljoprivrednih djelatnosti na području Međimurske županije (198,2 milijuna kn).

Tablica 6. Pregled djelatnosti i prihoda u 2014. godini

Djelatnosti	Broj poduzetnika	Dobitaši	Gubitaši	Ukupan prihod*	Dobit razdoblja*	Gubitak razdoblja*	Dobit - gubitak djelatnosti*
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	5	4	1	5.728	166	129	37
C Prerađivačka industrija	4	3	1	2.998	25	32	-7
F Građevinarstvo	6	5	1	1.580	18	15	3
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	5	5	0	19.335	327	0	327
H Prijevoz i skladištenje	1	1	0	68	8	0	8
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	3	3	0	1.064	28	0	28
J Informacije i komunikacije	1	1	0	40	0	0	0
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	2	2	0	399	4	0	0
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0	1	0	0	6	-6
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i soc. skrbi	1	1	0	475	113	0	113
S Ostale uslužne djelatnosti	2	1	1	180	3	10	-7
Ukupno:	31	26		31.867	693	193	500

IZVOR: Fina - Osnovni financijski rezultati u 2014. godini, *iznosi u tisućama kuna

2.4.3. ZAPOSLENOST I PLAĆE

Prosječna isplaćena neto plaća na području općine u 2014. godini iznosila je 3.612 kn. Približno 37,2 % svih radnih mjesta otvoreno je u djelatnosti trgovine na veliko i malo i popravka motornih vozila i motocikla u kojoj je prosječna isplaćena neto plaća iznosila 4.492 kn. Prosječna plaća isplaćena na području općine znatno je niža u odnosu na prosjek županije u iznosu od 3.929,58 kn, koji pak je 19,84 % niži od prosjeka RH. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske za 2014. godinu iznosila je 5.532 kunu.

Pregled broja zaposlenih i prosječna neto plaća po djelatnostima nalazi se u tablici 7. Iz podataka je vidljivo da je najveća plaća isplaćena u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi u iznosu od 5.409 kn. Vidljivo je iz ovih podataka da djelatnost trgovine na veliko i malo i popravka motornih vozila i motocikla, koja ima najveće prihode u 2014. godini i zapošljava najviše ljudi, ima i vidljivo veći prosjek plaća od ostalih djelatnosti na području općine.

Poduzetnici na području općine zapošljavali su ukupno svega 78 djelatnika, što je udio od 0,3 % zaposlenih na području Međimurske županije (broj zaposlenih krajem 2014. godine - 23.932). Najviše osoba na području Svete Marije zaposleno je u djelatnosti trgovine na veliko i malo i popravka motornih vozila i motocikla, i to njih 29, što čini udio od 4,5% u ukupnom broju zaposlenih u djelatnosti trgovine na veliko i malo i popravka motornih vozila i motocikla na području Međimurske županije (ukupan broj zaposlenih u djelatnosti trgovine na veliko i malo i popravka motornih vozila i motocikla – 2726).

Tablica 7. Zaposlenost i plaće u 2014. godini na području općine

Djelatnosti	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih	Prosječna neto plaća (kn)
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	5	9	3.875
C Prerađivačka industrija	4	12	3.002
F Građevinarstvo	6	11	2.737
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	5	29	4.492
H Prijevoz i skladištenje	1	-	-
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	3	9	2.406
J Informacije i komunikacije	1	1	1.149
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	2	2	4.859

N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	-	-
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	2	5.409
S Ostale uslužne djelatnosti	2	3	2.379
Ukupno:	31	78	3.612

IZVOR: Fina - Osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika u 2014. po djelatnostima

2.4.4. OBRTNIŠTVO

Uvidom u kretanje broja obrtnika u razdoblju od 2011. do 2014. godine u općini dolazi se do zaključka da je taj broj kontinuirano u opadanju, s 32 na 25 (tablica 8.). Krajem 2014. godine evidentirano je 25 obrtnika, što čini udio od 1,9 % u ukupnom broju obrta na području cijele Međimurske županije (1.256 obrta registriranih krajem 2014. godine).

Tablica 8. Broj obrtnika u općini po godinama

BROJ OBRTNIKA			
31.12.2011.	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2014.
32	30	29	25

Izvor: Obrtnička komora Međimurske županije

2.4.5. TRŽIŠTE RADNE SNAGE

U studenom 2015. godine prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje na području općine evidentirane su 92 nezaposlene osobe, od čega 33 muškarca i 59 žena. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine to je 14 nezaposlenih osoba manje (106 nezaposlenih osoba u studenom 2015.). Prema razini obrazovanja najviše nezaposlenih je sa srednjom školom do 3 godine, školom za KV i VKV radnike, i to 24 osobe te isto toliko sa srednjom školom u trajanju od 4 godine i više i gimnazija.⁷

2.4.6. POSLOVNE ZONE

Na području općine nalazi se jedna poslovna zona pod nazivom Gospodarska zona Buzovica, ukupne površine zemljišta 18,68 ha. Općina je od 2004. do 2013. uložila 3.559.420,00 kn u izgradnju i opremanje infrastrukture poslovne zone, od toga 49,3 % općinskih sredstava, a ostalih 50,6 % sredstava je općina dobila iz državnog proračuna

⁷ Hrvatski zavod za zapošljavanje, Mjesečni bilten 11/2015

Republike Hrvatske. Krajem 2013. godine u poslovnoj zoni poslovala su četiri poduzetnika koji su zapošljavali 24 osobe.⁸ Na području zone dostupna je struja, voda i telefon.⁹

Slika 7. Poslovna zona Sveta Marija



Izvor: Internetske stranice Općine Sveta Marija

2.4.7. POLJOPRIVREDA

Prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju u 2015. godini na području općine Sveta Marija registrirano je 155 subjekata što predstavlja udio od 2,53 % svih subjekata na području Međimurske županije koji se bave poljoprivrednom proizvodnjom (tablica 9.). Prema organizacijskom obliku najveći je broj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva (151), uz koje su evidentirana dva obrta te dva trgovačka društva registrirana za obavljanje poljoprivredne djelatnosti. Spolna struktura nositelja OPG-a, također vidljiva u tablici 9., ukazuje na činjenicu da većina nositelja, točnije njih 68,21 % čine muškarci. Navedeni podaci su u skladu s podacima na razini Međimurske županije u kojoj taj udio iznosi 65,45 %.

⁸Izvor: Izvješće o obavljenoj reviziji: Osnivanje i ulaganja u opremanje i razvoj poduzetničkih zona na području Međimurske županije, 2014. godina

⁹www.svetamarija.hr/gospodarstvo/industrijska-zona/

Tablica 9. Pregled subjekata registriranih za obavljanje poljoprivrednih djelatnosti na području općine Sveta Marija i Međimurske županije

Naselje/Općina /Županija	OBITELJSKO GOSPODARSTVO			OBRT			OSTALI			TRGOVAČKO DRUŠTVO			ZADRUGA			UKUPNO
	Ž	M	Uk.	Ž	M	Uk.	Ž	M	Uk.	Ž	M	Uk.	Ž	M	Uk.	
Donji Mihaljevec	8	23	31		1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32
Sveta Marija	40	80	120		1	1	-	-	-	-	2	2	-	-	-	123
Ukupno	48	103	151		2	2	-	-	-	-	2	2	-	-	-	155
Međimurska županija	2.056	3.896	5.952	13	60	73	2	5	7	16	64	80	1	7	8	6.120

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

S obzirom na to da obiteljska poljoprivredna gospodarstva čine osnovu poljoprivredne proizvodnje, valja naglasiti i dobnu strukturu nositelja OPG-a. Prema dobnoj strukturi nositelja OPG-a, što je vidljivo u tablici 10. ispod, 45,08 % pripada najstarijoj dobnoj skupini odnosno dobnoj skupini iznad 65 godina što je iznad prosjeka za Međimursku županiju u kojoj taj udio iznosi 36,76 %. S druge strane, najmanji broj nositelja OPG-a evidentiran je u najmlađim dobnim skupinama: 6,45 % u dobnoj skupini do 40 godina te 5,8 % u dobnoj skupini od 41 do 45 godina.

Tablica 10. Pregled dobne strukture nositelja OPG-a na području općine Sveta Marija i Međimurske županije

Dobna struktura nositelja OPG-a							
Naselje/ Općina/ Županija	<=40	41-45	46-50	51-55	56-60	61-65	>65
Donji Mihaljevec	3	1	4	2	3	5	13
Sveta Marija	7	8	6	14	10	17	58
Ukupno	10	9	10	16	13	22	71
Međimurska županija	531	394	555	644	757	821	2.250

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Obrazovna struktura nositelja OPG-a svjedoči o činjenici da najveći broj nositelja ima završenu osnovnu, odnosno srednju školu. Prema podacima iz tablice 11., završenu osnovnu školu ima 49 nositelja (32,45 %), dok završenu srednju školu ima 51 nositelj (33,77 %). S druge strane, na području općine evidentiran je samo jedan nositelj sa završenim fakultetom te tri nositelja (1,98 %) sa završenom višom školom. Navedeni podaci za obrazovnu strukturu nositelja OPG-a u skladu su s podacima za Međimursku županiju u kojoj također najveći broj nositelja ima završeno srednjoškolsko obrazovanje (32,17 %) i osnovnoškolsko obrazovanje (30,66 %), a najmanji udio od samo 1,05 % čine nositelji sa završenim fakultetskim obrazovanjem.

Tablica 11. Pregled obrazovne strukture nositelja OPG-a na području općine Sveta Marija i Međimurske županije

Školska sprema nositelja OPG-a						
Naselje/Općina/ Županija	Fakultet	Nema podatka	Nezavršena osn. škola	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola
Donji Mihaljevec	0	10	1	7	11	2
Sveta Marija	1	32	4	42	40	1
Ukupno	1	42	5	49	51	3
Međimurska županija	63	1.629	415	1.825	1.915	105

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Glede biljne proizvodnje koja je prikazana u tablici 12., na području općine evidentirano je 740,38 ha poljoprivrednih površina što čini 2,46 % svih poljoprivrednih površina u Međimurskoj županiji. Najviše poljoprivrednog zemljišta kategorizirano je kao oranice (615,17 ha) što čini čak 83,03 % od ukupnog poljoprivrednog zemljišta u općini. Sukladno navedenom, biljna proizvodnja u općini najvećim se dijelom temelji na uzgoju raznolikih oraničnih usjeva kao što su žitarice i ratarske kulture. Po površini i udjelu koje zauzimaju, nakon oranica valja spomenuti voćnjake koji se rasprostiru na površini od 50,37 ha i čine udio od 6,8 % ukupnog poljoprivrednog zemljišta.

Livade i pašnjaci rasprostiru se na površini od 36,68 ha i čine udio od 4,95 % ukupnog poljoprivrednog zemljišta općine. Nadalje, 36,55 ha poljoprivrednih površina zauzimaju i rasadnici (4,93 %), nakon kojih slijedi 1,11 ha mješovitog poljoprivrednog zemljišta, 0,31 ha vinograda te 0,20 ha ostalih trajnih nasada. U kontekstu biljne proizvodnje također valja napomenuti kako na području općine nije evidentirana biljna proizvodnja u zaštićenim prostorima koja bi omogućila proizvodnju biljnih kultura tijekom cijele godine, bez obzira na vremenske prilike.

Tablica 12. Pregled biljne proizvodnje na području općine Sveta Marija i Međimurske županije

OPĆINA/ GRAD	Parametar	Oranica	Staklenik/ Plastenik	Livada	Pašnjak	Vinograd	Iskrčeni vinograd	Voćne vrste	Rasadnik	Miješani trajni nasadi	Mješovito korištenje zemljišta	UKUPNO
SVETA MARIJA	Broj ARKOD parcela	1.421	0	199	1	6	0	60	28	1	11	1.727
	Površina (ha)	615,17	0,00	36,28	0,40	0,31	0,00	50,37	36,55	0,20	1,11	740,38
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA	Broj ARKOD parcela	49.951,00	126,00	5.561,00	160,00	1.294,00	16,00	1.412,00	47,00	28,00	147,00	58.742,00
	Površina (ha)	26.423,98	6,19	1.734,67	126,11	537,33	36,48	1.022,08	53,33	13,22	66,30	30.019,69

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Stočarska proizvodnja na području općine Sveta Marija obuhvaća 50.949 uzgajanih domaćih životinja što čini 2,02 % od ukupnog broja uzgajanih životinja na području Međimurske županije. Prema podacima iz tablice 13. i prema broju registriranih životinja na području općine najznačajniji je sektor peradarstva koji obuhvaća 49.643 kljunova što čini udio od 98,31 % od ukupnog broja uzgajanih životinja u općini. Nakon sektora peradarstva značajan je sektor svinjogojstva sa 685 uzgajanih grla i udjelom od 1,35 %, a nakon njega slijedi sektor govedarstva sa 151 uzgajanim grlom i udjelom od 0,29 % te sektor ovčarstva s 15 uzgajanih grla i udjelom od 0,029 %.

Tablica 13. Pregled stočarske proizvodnje na području općine Sveta Marija i Međimurske županije

JLS	DIVLJAČ	GOVEDA	KONJI	KOZE	KUNIĆI	MAGARCI	OVCE	PERAD	SVINJE	Ukupno
Sveta Marija	0	151	0	0	0	0	15	49643	685	50494
Međimurska županija	100	11086	279	3583	0	4	642	2418520	64828	2499042

Izvor: Hrvatska poljoprivredna agencija

Na području općine prema podacima iz tablice 14. registrirana su također dva pčelara, jedan u naselju Donji Mihaljevec s 30 košnica te jedan u naselju Sveta Marija sa 100 košnica, što zajedno čini 1,98 % od ukupnog broja registriranih košnica na području Međimurske županije.

Tablica 14. Pregled broj košnica i broj pčelara na području općine Sveta Marija i Međimurske županije

Naselje/Općina/ Županija	Broj košnica	Broj OPG-a
<i>Donji Mihaljevec</i>	30	1
<i>Sveta Marija</i>	100	1
Ukupno	130	2
Međimurska županija	6.564	113

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

U Republici Hrvatskoj 2012. godine donesena je Odluka o određivanju ranjivih područja na nitrate, sukladno kojoj je općina kategorizirana kao područje ranjivo na nitrate poljoprivrednog podrijetla. Upravo zbog toga poljoprivredni proizvođači koji raspolažu poljoprivrednim površinama i/ili objektima unutar navedenog područja, obvezni su posebnu pozornost obratiti na to da poljoprivredne djelatnosti obavljaju na način da se minimalizira negativan utjecaj na okoliš s posebnim naglaskom na vodene resurse. S obzirom na to da se konvencionalna poljoprivreda pokazala kao značajan onečišćivač okoliša sve se više potiče prakticiranje poljoprivredne proizvodnje sukladno ekološkim načelima. Prema službenim podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju u 2015. godini na području općine evidentirane su površine pod ekološkom poljoprivredom od samo 9,17 ha što čini 1,55 % od ukupnih površina pod ekološkom poljoprivrednom proizvodnjom evidentiranih na razini Međimurske županije.

Sve u svemu, na području općine Sveta Marija poljoprivredna proizvodnja temelji se na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, a nositelji OPG-a uglavnom su muškarci starije životne dobi sa završenim osnovnim ili srednjoškolskim obrazovanjem. Nedostatak mlade i visokokvalificirane radne snage jedan je od faktora koji ograničava razvoj konkurentnije poljoprivredne proizvodnje. Ograničavajući faktor također predstavlja i nedostatna specijalizacija poljoprivredne proizvodnje te nezadovoljavajući stupanj finalizacije proizvoda koji redovito prati potreba za modernizacijom proizvodnih procesa i tehnologija. Kod poljoprivrednih proizvođača nedovoljno je razvijena svijest o potrebi proizvodnje proizvoda s dodanom vrijednošću koja se očituje u višem stupnju finalizacije proizvoda i/ili njihovom označavanju eko certifikatom ili oznakama kvalitete. Upravo navedeni proizvodi s dodanom vrijednošću pridonose dugoročnom poboljšanju konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača na tržištu.

2.4.8. TURIZAM

Kao i većina međimurskih općina, općina Sveta Marija poznata je po brojnim kapelama, crkvama, pokloncima koji čine temelj za razvoj turizma zajedno s drugim znamenitostima koje su nabrojene u nastavku:

- Današnja crkva u naselju Sveta Marija sagrađena je 1782. godine, a posvećena je **Uznesenju Blažene Djevice Marije**. Izgrađena je kao područna kapela Svetog Vida u Donjem Vidovcu, ali se 1789. godine odvojila te se sada nalazi na zapadnoj periferiji naselja uz koju je sagrađen mali park s klupama za odmor vjernika i hodočasnika. U crkvi se nalazi ukupno pet oltara te se ona ubraja među najznačajnije barokne crkve u Međimurju. Svake godine povodom blagdana Velike Gospe ili *Veljke meše* održava se euharistijsko slavlje koje pohodi više tisuća vjernika.
- Naselja Sveta Marija i Donji Mihaljevec poznata su po izradi **svetomarske čipke iz jedne niti čiji počeci sežu polovicom 19 stoljeća**. Do 1940-ih godina plela se u gotovo svakoj kući te je predstavljala osnovni izvor prihoda, naročito u zimskim mjesecima. Pisani trag o čipki koju su plele žene 1936. godine sačuvan je i nalazi se u Etnografskom muzeju u Zagrebu. Karakteristike svetomarske čipke su prozračnost, prividna jednostavnost i profinjenost koja je ostala sačuvana tijekom povijesti zbog slabije izloženosti vanjskim utjecajima. Tradicija čipkanja ponovno je doživjela svoj uspon 1995. godine zahvaljujući ženama iz Svete Marije i Donjeg Mihaljevca koje nastavljaju dugotrajnu tradiciju čipkanja te prenose umijeće na mlađe naraštaje. Turisti mogu uživati u bogatoj zbirci KUD-a „Ivan Mustač-Kantor“, a oni malo spretniji i željni znanja mogu naučiti osnove čipkanja svetomarske čipke.¹⁰
- Na području Međimurske županije nalazi se ukupno 19,4 % površine **Regionalnog parka Mura-Drava**, a obuhvaća tri međimurska grada i trinaest općina od kojih je jedna i općina Sveta Marija. Područje Regionalnog parka Mura-Drava karakterizira visoka razina bioraznolikosti. Cijelo to područje poplavnih šuma, vlažnih travnjaka, napuštenih korita i meandra strogo je zaštićeno te pruža dom više od 20.000 ptica močvarica te može predstavljati temelj razvoja turizma.¹¹
- U naselju Sveta Marija u kolovozu organizira se **natjecanje DVD-ova u zaprežnim špicama** što svake godine privlači sve više gostiju iz različitih europskih zemalja (Rumunjska, Slovenija, Srbija, Mađarska, Njemačka). Cilj ovakvog natjecanja je pokazati mlađim naraštajima kako su se nekad stanovnici borili protiv požara.
- **Ljeto ribe uz Dravu** jedna je od najatraktivnijih manifestacija koju svake godine organiziraju članovi Sportskog ribolovnog kluba „Klen“. Radi se o turističkoj, sportskoj, gastronomskoj i kulturnoj manifestaciji koja se održava uz derivacijski

¹⁰ www.visitmedimurje.com

¹¹ www.visitmedimurje.com

kanal HE Dubrava. Manifestacija okuplja članove raznih ribolovnih društva te privlači više od tisuću ljudi godišnje.

Općina Sveta Marija nema svoju turističku zajednicu, već je upravljanje turizmom i promocija turizma s područja općine u nadležnosti Turističke zajednice Međimurske županije. **Visit Međimurje** službena je internetska stranica putem koje je moguće pronaći sve podatke o turističkim sadržajima na području općine. U općini Sveta Marija ne postoje smještajni kapaciteti pa se turistički dolasci odnose na jednodnevne posjetitelje. Smještajni kapaciteti dostupni su u obližnjem Donjem Vidovcu, Donjem Kraljevcu i Prelogu. Zbog toga je važna suradnja i umrežavanje sa susjednim općinama kako bi se povezali različiti turistički proizvodi kroz smislene turističke pakete i samim time nudili kompleksniji turistički proizvodi. S obzirom na to da se općina nalazi na teritoriju Regionalnog parka Mura-Drava, na području ove općine postoji velik potencijal razvoja eko turizma. Needuciranost stanovništva o važnosti promoviranja i poticanja razvoja turizma jedan je od razloga nedovoljne iskorištenosti prirodne ljepote parka. Jednako tako, u turističke svrhe nedovoljno je iskorištena i duga tradicija izrade svetomarske čipke, što bi se u narednim godinama svakako trebalo promijeniti.

3. ANALIZA RAZVOJNIH PROBLEMA PODRUČJA

Temeljem prezentiranih podataka i informacija iz osnovne analize te prikupljenih mišljenja sudionika procesa izrade strateškog dokumenta utvrđeni su razvojni problemi i potrebe područja. Razvojne probleme prema važnosti rangirali su članovi radne skupine za izradu Strateškog razvojnog programa Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020. godine na radionici održanoj 26. siječnja 2016. godine. Ovdje je izdvojeno 18 glavnih razvojnih problema područja (navedeni u skladu s rangom koji su dodijelili dionici), s pridruženim razvojnim potrebama.

Tablica 15. Prikaz rangiranih razvojnih programa i razvojnih potreba

Rb.	Razvojni problemi	Razvojne potrebe
1.	Nepostojanje školske sportske dvorane	Izgraditi školsku sportsku dvoranu
2.	Rascjepkanost i usitnjenost poljoprivrednog zemljišta	Provesti okrupnjavanje poljoprivredne površine
3.	Nedostatak znanja članova udruga o upravljanju projektima i povlačenju sredstava	Potaknuti članove udruga na daljnje edukacije u području pripreme i provedbe projekata
4.	Nedostatak pješačko-biciklističkih staza	Izgraditi pješačko-biciklističke staze
5.	Nedovoljni prostorni kapaciteti matične škola za uvođenje jednosmjenske nastave	Proširiti i adaptirati objekt matične škole
6.	Neprovođenje mjera sankcioniranja zagađivača okoliša	Ažurnije provoditi mjere zajedno s Policijskom upravom međimurskom
7.	Nepostojanje cjelokupnog sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja	Izgraditi cjeloviti sustav vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja
8.	Nedovoljna iskorištenost prilika za povezivanje poduzetnika	Poticati umrežavanje lokalnih poduzetnika
9.	Needuciranost stanovništva o važnosti promoviranja i poticanja razvoja turizma	Jačati kapacitete lokalnih dionika za pružanje usluga u turizmu
10.	Nedovoljno prepoznatljiva važnost tradicije (svetomarska čipka)	Jačati promociju i važnost tradicije, ojačati suradnju s Turističkom zajednicom Međimurske županije
11.	Nedostatak edukacije stanovnika o	Educirati lokalno stanovništvo o važnosti

	očuvanju prirodne baštine i smanjenju zagađenja okoliša	zaštite i očuvanja prirode i okoliša
12.	Nedostupnost širokopojasnog Interneta	Izgraditi širokopojasnu infrastrukturu
13.	Nedovoljno iskorišteno područje Regionalnog parka Mura-Drava u turističke svrhe	Poticati razvoj turizma temeljenog na ekološkom i sportskom turizmu u sklopu Regionalnog parka Mura-Drava
14.	Nedovoljna izgrađenost infrastrukture u gospodarskoj zoni	Izgraditi infrastrukturu u gospodarskoj zoni
15.	Nedovoljna promocija ulagačkih potencijala na području općine	Intenzivirati promociju poslovne zone, osmisliti dodatne poticajne mjere za potencijalne ulagače
16.	Nedostatak financijskih sredstava za financiranje udruga	Poticati umrežavanje udruga, jačati kapacitete i znanje članova te pronalaženje sredstava za rad udruga putem nacionalnih i EU fondova
17.	Nedostatna specijalizacija poljoprivredne proizvodnje te nezadovoljavajući stupanj finalizacije proizvoda	Osigurati edukacije poljoprivrednika, pojačati suradnju s nadležnim službama, poticati umrežavanje poljoprivrednika i zajednički nastup na tržištu
18.	Visoki troškovi održavanja javnih objekata	Energetski obnoviti javne objekte

Izvor: Izrada autora

4. SWOT ANALIZA

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none">▪ Vrijedni ljudi voljni dati doprinos razvoju lokalne zajednice prvenstveno kroz rad u udrugama, Caritasu i DVD-u▪ Postojanje aktivnog turizma (rafting – stari tok Drave, lov, ribolov, zimski spust)▪ Izdvajanje financijskih sredstava od strane Općine za štete nastale u prirodi, socijalne slučajeve, vrtić i sl.▪ Dostupnost zdravstvenih usluga na području općine i u neposrednoj blizini▪ Dobra iskorištenost Doma kulture▪ Bogatstvo nematerijalne kulturne baštine: svetomarska čipka – nematerijalno kulturno dobro upisano u Registar kulturnih dobara RH▪ Dobra međuopćinska suradnja: uključenost u LAG Mura-Drava i Regiju Mura EGTS▪ Dobra posjećenost lokalnih manifestacija (hodočašće za Veliku Gospu, natjecanje u zaprežnim špricama, Dani ribe uz Dravu)	<ul style="list-style-type: none">▪ Nepostojanje sustava navodnjavanja▪ Nepostojanje pješačko-biciklističkih staza▪ Nepostojanje sustava odvodnje▪ Nedostupnost širokopojsnog Interneta▪ Rascjepkanost poljoprivrednih površina▪ Nedovoljno razvijena ekološka proizvodnja▪ Neiskorištena poslovna zona▪ Previše poduzetnika u uslužnim djelatnostima, a premalo u proizvodnim▪ Nedostatak suradnje među udrugama▪ Nedostatak znanja članova udruga o upravljanju projektima i povlačenju sredstava▪ Nedovoljna financijska samostalnost udruga▪ Previše izdvajanja financijskih sredstava Općine za sport u odnosu na druge aktivnosti▪ Nedovoljni prostorni kapaciteti udruge Svetomarska čipka i slaba prepoznatljivost svetomarske čipke kao kulturnog dobra na nacionalnoj i EU razini▪ Nedostatak jasličke skupine u dječjem vrtiću▪ Nedovoljni prostorni kapaciteti matične škole za uvođenje jednosmjenske nastave▪ Nepostojanje školske sportske dvorane

- Nedostatak tjelesne aktivnosti i loša prehrana stanovnika
- Nezainteresiranost mladih za uključivanje u društvena događanja u općini

PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Područje je pokriveno Regionalnim parkom Mura-Drava ▪ Porast potražnje za posebnim oblicima turizma: potencijal za razvoj vjerskog turizma (poznato hodočašće za Veliku Gospu) i sportsko-rekreativnog ▪ Dostupnost strukturnih fondova i programa Unije kao izvora financiranja razvojnih projekata – prilika za intenzivniju suradnju s partnerskim općinama ▪ Dostupnost financiranja putem LAG-a Mura-Drava ▪ Jačanje poduzetničke aktivnosti uslijed gospodarskog rasta i unaprjeđenja poduzetničke klime ▪ Blizina Preloga kao prilika za zapošljavanje lokalnog stanovništva i privlačenje mladih obitelji ▪ Niska razina podzemnih voda (isušeno tlo kao posljedica) zbog Hidroelektrane Donja Dubrava ▪ Jačanje trenda zdravog stila života 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Onečišćenje Drave i promjena klime - negativan utjecaj na zdravlje ljudi (dišnih putova) ▪ Porast broja komaraca, koji zbog promjene klime obitavaju sve duže na području ▪ Promjena zakonodavstva koja može utjecati na daljnji rad OPG-a ▪ Neusklađenost Programa ruralnog razvoja RH s potrebama malih proizvođača ▪ Nepovoljni uvjeti kreditiranja za poljoprivrednike ▪ Neiskorištavanje i zapuštanje državnog zemljišta ▪ Nesustavno planiranje poljoprivrede na državnoj razini ▪ Negativni prirodni prirast ▪ Negativan trend ostanka u gradovima nakon završetka školovanja

5. STRATEŠKI OKVIR

5.1. Razvojna vizija

Na radionicama izrade Strateškog razvojnog programa Općine Svete Marije za razdoblje od 2015. do 2020. godine članovi radnih skupina su putem obrasca na kojem su se nalazile ključne riječi i temeljem usmenih prijedloga predložili viziju područja općine. Kroz ostvarenje strateških ciljeva, a koji se odnose na uređeno mjesto, prepoznatljive tradicije s visokom kvalitetom života kao i kvalitetno poslovno okruženje i održivu poljoprivredu postići će se i postavljena vizija općine.



CILJ 1.
Uređeno
mjesto,
prepoznatljive
tradicije s
visokom
kvalitetom
života

- **PRIORITET 1.1. Unaprjeđenje kvalitete infrastrukture**
 - Mjera 1.1.1. Izgradnja, rekonstrukcija i opremanje društvene infrastrukture
 - Mjera 1.1.2. Promicanje energetske učinkovitosti i korištenje OIE
 - Mjera 1.1.3. Povećanje sigurnosti u prometu
 - Mjera 1.1.4. Uvođenje širokopojasnog Interneta
 - Mjera 1.1.5. Izgradnja cjelovitog sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja
- **PRIORITET 1.2. Očuvanje kulturne i prirodne baštine**
 - Mjera 1.2.1 Očuvanje, obnova i revitalizacija materijalne i nematerijalne kulturne baštine
 - Mjera 1.2.2. Očuvanje i zaštita prirode i okoliša
- **PRIORITET 1.3. Usmjereno upravljanje lokalnim razvojem**
 - Mjera 1.3.1. Poticanje suradnje i samoodrživosti organizacija civilnog društva
 - Mjera 1.3.2. Uspostava sustava usmjerenog strateškog razvoja

CILJ 2.
Kvalitetno
poslovno
okruženje i
održiva
poljoprivreda

- **PRIORITET 2.1. Jačanje poduzetništva**
 - Mjera 2.1.1. Povećanje iskorištenosti poduzetničke zone
 - Mjera 2.1.2. Jačanje poduzetničkih vještina te poticanje umrežavanja poduzetnika i obrtnika
- **PRIORITET 2.2. Osiguravanje preduvjeta za jačanje poljoprivrede**
 - Mjera 2.2.1. Okrupnjavanje poljoprivrednih površina i izgradnja sustava navodnjavanja
 - Mjera 2.2.2. Poticanje unaprjeđivanja poljoprivrednih gospodarstava
- **PRIORITET 2.3. Razvoj turizma**
 - Mjera 2.3.1. Stvaranje preduvjeta za razvoj selektivnih oblika turizma
 - Mjera 2.3.2. Unaprjeđenje turističkih proizvoda i usluga

5.3. Opis mjera

U ovom poglavlju su razrađene mjere unutar definiranih prioriteta za dva strateška cilja: **1. Uređeno mjesto, prepoznatljive tradicije s visokom kvalitetom života** i **2. Kvalitetno poslovno okruženje i održiva poljoprivreda**. Financijska alokacija za pojedinu mjeru prikazana je u poglavlju koje sadrži financijski plan provedbe do 2020. godine i izvore financiranja po mjerama (općinski, županijski, državni proračun, EU fondovi i ostali izvori).

Strateški razvojni program Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020. godine usklađen je s Razvojnou strategijom Međimurske županije 2011.-2013. (prema napatku MRRFEU produžena na 2016. godinu) te s nacrtom Razvojne strategije Međimurske županije do 2020. Razvojna strategija Međimurske županije 2011.-2013. usklađena je sa Strategijom regionalnog razvoja Republike Hrvatske 2011.-2013. (SRR RH) kao ključnim nacionalnim strateškim dokumentom za usmjeravanje i koordinaciju regionalnog razvoja. Dokument SRR-a usklađen je sa svim relevantnim zakonima i ostalim strateškim sektorskim dokumentima na nacionalnoj i EU razini. Strateški razvojni program Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020. godine također je usklađen s Lokalnom razvojnom strategijom (LRS) Lokalne akcijske grupe LAG Mura-Drava od 2014. do 2020., u čijem članstvu se Općina nalazi te s Prostornim planom Međimurske županije i Prostornim planom uređenja Općine Sveta Marija.

Usklađenost pojedinih mjera Strateškog razvojnog programa Općine Sveta Marija s dokumentima višeg reda prikazana je u tablici mjera za svaku mjeru posebno.

Strateški cilj 1. Uređeno mjesto, prepoznatljive tradicije s visokom kvalitetom života

Prioritet	1.1. Unaprjeđenje kvalitete infrastrukture
Mjera	1.1.1. Izgradnja, rekonstrukcija i opremanje društvene infrastrukture
Cilj	Poboljšati dostupnost i opremljenost društvene infrastrukture.
Obrazloženje	<p>Osnovna škola Sveta Marija nema sportsku dvoranu niti ima prostor za provođenje jednosmjenske nastave od 1. do 4. razreda koja je propisana Državnim pedagoškim standardom, te je zbog toga potrebna rekonstrukcija i adaptacija škole. Izgradnjom sportske dvorane ujedno će se dograditi i dodatne učionice kako bi se mogla organizirati jednosmjenska nastava. Sportska dvorana, osim za potrebe osnovne škole, može se koristiti i za održavanje različitih sportskih manifestacija za veći broj sudionika. Slična situacija je i s vrtićom, koji nema dovoljne prostorne kapacitete za kvalitetno održavanje predškolskog odgoja. Groblje je komunalni objekt u vlasništvu Općine te je ustanovljena potreba za dogradnjom mrtvačnice kao pratećim objektom. Na području općine je ustanovljena potreba za dogradnjom objekta za javnu i društvenu namjenu (kulturno-turistički centar) te rekonstrukcijom tavanskog prostora u Domu kulture i zgrade javne namjene u Donjem Mihaljevcu. Izgradnja ovih objekata pridonijet će povećanju prostora za slobodno korištenje članovima organizacija civilnog društva, a i služiti će u svrhu postavljanja manjih muzejskih sadržaja (izložba svetomarske čipke). Također, u svrhu poticanja sporta i rekreacije te razvoja turizma, potrebno je izgraditi objekt uz Dravu koji bi služio i za odlaganje opreme i čamaca. Potrebno je urediti krajobraz i javne površine (parkovi i trgovi) naselja Sveta Marija i Donji Mihaljevec, kako bi se očuvao izgled naselja i omogućio posjetiteljima i stanovnicima ugodan boravak.</p>
Sadržaj (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja školske sportske dvorane - Adaptacija škole za uvođenje jednosmjenske nastave - Dogradnja mrtvačnice - Dogradnja objekta vrtića - Rekonstrukcija tavanskog prostora u Domu kulture - Nadogradnja objekta javne i društvene namjene, kulturno-turističkog centra (s prostorom za manji muzejski postav, multimedijalnom dvoranom i sl.) - Rekonstrukcija zgrade javne namjene u Donjem Mihaljevcu - Izgradnja objekta uz Dravu za potrebe razvoja sportsko-rekreacijskog turizma - Uređenje javnih površina (parkovi, trgovi)
Nositelji	Općina Sveta Marija
Pokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - Izgrađena školska sportska dvorana - Površina dograđene mrtvačnice

	<ul style="list-style-type: none"> - Površina dograđenog objekta dječjeg vrtića - Obnovljen tavanski prostor Doma kulture - Površina dograđenog objekta javne i društvene namjene, kulturno-turističkog centra - Izgrađen objekt uz Dravu za potrebe razvoja sportsko-rekreacijskog turizma - Broj uređenih javnih površina 	
Usklađenost sa strateškim dokumentima	Razvojna strategija Međimurske županije 2011.-2013. (2016.)	2P3-M3 Unaprjeđenje socijalne infrastrukture (modernizacija, izgradnja nove) i jačanje pripadajućih ljudskih potencijala
	Razvojna strategija Međimurske županije do 2020. (nacrt)	2P1-M2 Podrška obrazovnom sektoru (od predškolskog do visokog obrazovanja) i jačanje kompetencija ljudskih potencijala
	LRS LAG Mura-Drava od 2014. do 2020.	3P1-M1 Razvoj i modernizacija društvene infrastrukture 2P2-M1 Ulaganje u uspostavu i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture

Prioritet	1.1. Unaprjeđenje kvalitete infrastrukture
Mjera	1.1.2. Promicanje energetske učinkovitosti i korištenje OIE
Cilj	Povećati znanje stanovnika o uštedi i učinkovitom korištenju energije te poticati stanovništvo na promjene navika kako bi se povećala kvaliteta života i smanjili troškovi održavanja objekata.
Obrazloženje	Obnovljivi izvori energije ne zagađuju okoliš i lako su dostupni razvojem novih tehnologija i uređaja, poput novih građevinskih materijala (obnove kućanstava, javnih i gospodarskih objekata s toplinskom izolacijom), kućanskih aparata koji štede energiju, solarnih kolektora i sl. Korištenje dostupnih OIE smanjuju se troškovi održavanja javnih objekata, te se postižu uštede u općinskom proračunu, a takva ušteđena sredstva mogu se koristiti za druge društvene i gospodarske namjene. Ujedno, proširenjem svijesti stanovnika o pozitivnim učincima OIE omogućuje im da postanu svjesniji pri trošenju energenata te da postanu proizvođači energije za vlastite potrebe i time umanje troškove kućnog budžeta.
Sadržaj (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - Edukacija stanovnika o energetskej učinkovitosti i korištenju OIE - Poticanje energetske učinkovitosti javnih objekata - Rekonstrukcija javne rasvjete kako bi bila energetske učinkovita (zamjena postojećih rasvjetnih tijela LED rasvjetom)
Nositelji	Općina Sveta Marija, Međimurska energetska agencija MENE A d.o.o.
Pokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - Broj održanih edukacija - Broj javnih objekata kojima je povećana energetska učinkovitost

	- Broj km rekonstruirane javne rasvjete	
Usklađenost sa strateškim dokumentima	Razvojna strategija Međimurske županije 2011.-2013. (2016.)	3P3-M2 Poticanje korištenja energije iz obnovljivih izvora energije 3P3-M3 Poticanje energetske učinkovitosti u javnom i privatnom sektoru
	Razvojna strategija Međimurske županije do 2020. (nacrt)	3P3-M1 Poticanje korištenja energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije 3P3-M3 Povećanje energetske učinkovitosti i racionalno korištenje energije u javnom i privatnom sektoru

Prioritet	1.1. Unaprjeđenje kvalitete infrastrukture	
Mjera	1.1.3. Povećanje sigurnosti u prometu	
Cilj	Povećati kvalitetu cestovne infrastrukture modernizacijom prometnica i izgradnjom pješačko-biciklističkih staza kako bi se u konačnici povećala sigurnost sudionika u prometu.	
Obrazloženje	Naselja Sveta Marija i Donji Mihaljevec povezana su državnom cestom kao i nerazvrstanom cestom na kojima nema pješačko-biciklističkih staza čime je ugrožena sigurnost sudionika u prometu, a na području postoje nerazvrstane, županijske i državne ceste koje je također potrebno dodatno urediti. Ujedno, između navedenih naselja i željezničkog kolodvora koji se nalazi u Donjem Mihaljevcu potrebno je rekonstruirati prometnicu jer je postojeća šljunčani put kojom svakodnevno prolazi gust promet. Izgradnja ceste do željezničke stanice će pridonijeti sigurnosti stanovnika obaju naselja i drugih sudionika u prometu, povećati dostupnost javnog prijevoza, a dodatnom modernizacijom prometne signalizacije u naseljima pridonijet će se i povećanju kvalitete cestovne mreže.	
Sadržaj (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - Rekonstrukcija nerazvrstanih cesta s izgradnjom pješačko-biciklističkih staza (prioritet: cesta od Svete Marije do željezničke stanice) - Modernizacija prometne signalizacije - Uređenje prilaza i parkirališta kod groblja 	
Nositelji	Općina Sveta Marija, Hrvatske ceste, Županijska uprava za ceste Međimurske županije	
Pokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - Broj km uređenih nerazvrstanih cesta i pješačko-biciklističkih staza - Broj modernizirane prometne signalizacije - Uređen prilaz i parkiralište kod groblja 	
Usklađenost sa strateškim	Razvojna strategija Međimurske županije 2011.-2013. (2016.)	3P2-M2 Unaprjeđenje prometnoga infrastrukturnoga sustava županije

dokumentima	Razvojna strategija Međimurske županije do 2020. (nacrt)	3P2-M1 Unaprjeđenje prometnog infrastrukturnog sustava županije
--------------------	--	---

Prioritet	1.1. Unaprjeđenje kvalitete infrastrukture	
Mjera	1.1.4. Uvođenje širokopojasnog Interneta	
Cilj	Povećati pristup Internetu s brzinama većim od 30 Mbit/s za sve stanovnike općine i pravne subjekte.	
Obrazloženje	Prema podacima HAKOM-a za kraj 2014. godine, gustoća širokopojasnih priključaka u Međimurskoj županiji u nepokretnoj komunikacijskoj mreži bila je 17,25 % dok je prosjek za RH bio 22,24 %. Za daljnji društveni i gospodarski razvoj svakog područja, širokopojasna povezanost i korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) ključna je komponenta. Izrada plana razvoja širokopojasne infrastrukture na području općine je u skladu s ciljem Strategije razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2012. do 2015. godine (2016.) čiji je temelj omogućiti daljnji razvoj informacijskog društva i društva znanja.	
Sadržaj (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - Izrada plana razvoja širokopojasne infrastrukture - Uvođenje širokopojasnog Interneta za sva kućanstva i poslovne korisnike 	
Nositelji	Općina Sveta Marija, Međimurska energetska agencija MENE A d.o.o., Međimurska županija	
Pokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - Izrađen plan razvoja širokopojasne infrastrukture - Broj kućanstava i pravnih subjekata s pristupom internetskim brzinama većim od 30 Mbit/s 	
Usklađenost sa strateškim dokumentima	Razvojna strategija Međimurske županije do 2020. (nacrt)	3P2 – M4 Povećanje korištenja informacijsko-komunikacijskih tehnologija (IKT) te uvođenje širokopojasnog Interneta na području cijele županije

Prioritet	1.1. Unaprjeđenje kvalitete infrastrukture	
Mjera	1.1.5. Izgradnja cjelovitog sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja	
Cilj	Poboljšati dostupnost i kvalitetu vodoopskrbnog sustava te sustava odvodnje i pročišćavanja na području općine.	
Obrazloženje	Sustav odvodnje nije izgrađen na području općine, a za vodoopskrbu naselja u općini koristi se vodocrpilište Prelog. Izgrađena je i razvodna vodoopskrbna mreža u svima naseljima. Za povećanje kvalitete osnovne infrastrukture, kvalitete života samih stanovnika i daljnji razvoj turizma i poduzetništva te smanjivanje iseljavanja stanovništva, potrebno je omogućiti svim stanovnicima cjelovit sustav odvodnje i pročišćavanja, te	

	modernizirati vodoopskrbni sustav.	
Sadržaj (aktivnosti)	- Izgradnja sustava odvodnje i pročišćavanja domaćinstva i gospodarskih subjekta koji se veže na kanalizacijski sustav aglomeracija Donja Dubrava - Rekonstrukcija vodoopskrbnog sustava	
Nositelji	Općina Sveta Marija, Međimurske vode d.o.o.	
Pokazatelji	- Broj km izgrađenog sustava odvodnje i pročišćavanja domaćinstva i gospodarskih subjekta - Broj km rekonstruirane vodoopskrbne mreže	
Usklađenost sa strateškim dokumentima	Razvojna strategija Međimurske županije 2011.-2013. (2016.)	3P2-M1 Zaštita vodenih resursa i vodoopskrba
	Razvojna strategija Međimurske županije do 2020. (nacrt)	3P1-M3 Zaštita vodenih resursa te nadogradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje

Prioritet	1.2. Očuvanje kulturne i prirodne baštine	
Mjera	1.2.1. Očuvanje, obnova i revitalizacija materijalne i nematerijalne kulturne baštine	
Cilj	Promovirati i povećati dostupnost kulturne baštine te iskoristiti potencijale u svrhu razvoja turizma.	
Obrazloženje	Kulturna baština nedvojbeno je nositelj identiteta, povijesti i kulture nekoga naroda, a njena zaštita preduvjet je društvenog i kulturološkog razvoja. Područje općine poznato je po brojnim znamenitostima na kojem se nalazi i pet kulturnih dobara koja su evidentirana u Registru kulturnih dobara RH. Među njima potrebno je spomenuti tradicijsko umijeće izrade čipke na području Svete Marije kao zaštićeno nematerijalno kulturno dobro s oznakom izvornosti. Preduvjet za očuvanje ovog kulturnog blaga je i nadogradnja objekta koji će se realizirati pod 1P1-M1 koji bi sadržavao izložbeni prostor postava, prostor za izvođenje radionica i kulturnih manifestacija na kojima se posjetitelji na jednom mjestu mogu informirati o povijesti, načinu, prijenosu vještine izrade čipke i kupiti suvenir. Osim čipke, u ovom prostoru prezentirala bi se i ostala bogata kultura i tradicija općine, omogućila infrastruktura za djelovanje OCD-ova u kulturi te povećala i turistička ponuda Donjeg Međimurja.	
Sadržaj (aktivnosti)	- Uređenje prostora za postav svetomarske čipke (nakon dogradnje objekta javne namjene, kulturno-turističkog centra) - Očuvanje mikrotoponimije naselja - Organizacija edukacija za očuvanje umijeća čipkanja	
Nositelji	Općina Sveta Marija, Udruga Svetomarska čipka, Turistička zajednica Međimurske županije	
Pokazatelji	- Površina uređenog prostora za postav svetomarske čipke - Zaštićena i očuvana mikrotoponimija naselja - Promovirana svetomarska čipka	

	- Iznos dodijeljenog sufinanciranja za održavanje edukacija za očuvanje umijeća čipkanja	
Usklađenost sa strateškim dokumentima	Razvojna strategija Međimurske županije 2011.-2013. (2016.)	2P5-M1 Podizanje svijesti o važnosti kulturne baštine i kulture 2P5-M2 Oživljavanje kulturnih i povijesnih sadržaja 2P5-M3 Očuvanje nematerijalne kulturne baštine
	Razvojna strategija Međimurske županije do 2020. (nacrt)	2P5-M1 Povećanje dostupnosti kulturnih sadržaja i kulturne baštine većem broju stanovnika 2P5-M2 Očuvanje materijalne i nematerijalne kulturne baštine
	LRS LAG Mura-Drava 2014.-2020.	3P1-M1 Razvoj i modernizacija društvene infrastrukture HORIZONTALNI CILJ - Jačanje kapaciteta LAG-a Mura-Drava kroz CLLD pristup ruralnom razvoju

Prioritet	1.2. Očuvanje kulturne i prirodne baštine
Mjera	1.2.2. Očuvanje i zaštita prirode i okoliša
Cilj	Povećati svijest javnosti o važnosti očuvanja i zaštite prirode i okoliša te sanirati odlagališta otpada.
Obrazloženje	Zaštita prirode i okoliša na području općine bitna je za očuvanje ekosustava cijele Međimurske županije, jer područje općine spada u zaštićeni dio prirode Regionalni park Mura-Drava i Natura 2000, a na području je 1958. temeljem Zakona o zaštiti prirode evidentirana zaštićena i ugrožena biljna vrsta kockavica. Potrebno je poduzeti mjere očuvanja i zaštite autohtone vrste biljke kockavice te staništa mnogih životinjskih vrsta kako ne bi došlo do njihovog izumiranja te osnažiti promociju područja u turističke svrhe (npr. promatranje ptica kao ponuda unutar turističkog paketa). Za očuvanje okoliša Općina je uspostavila sve uvjete za održivo gospodarenje otpadom poput sanacije odlagališta komunalnog otpada predviđene Planom gospodarenja otpadom općine Sveta Marija za razdoblje od 2016. do 2021.
Sadržaj (aktivnosti)	- Sanacija odlagališta komunalnog otpada - Promocija i očuvanje autohtone biljke kockavice (događanja, edukacije i sl.) - Promocija i očuvanje područja općine kao područja u Naturi 2000 i Regionalnog parka Mura-Drava (događanja, edukacije i sl.)
Nositelji	Općina Sveta Marija, Javna ustanova Međimurska priroda
Pokazatelji	- Broj saniranih odlagališta komunalnog otpada - Broj održanih edukacija vezanih uz očuvanje biljke kockavice

	- Broj održanih edukacija vezanih uz zaštitu okoliša i zaštićene dijelove prirode	
Usklađenost sa strateškim dokumentima	Razvojna strategija Međimurske županije 2011.-2013. (2016.)	3P1-M1 Zaštita prirode i upravljanja zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Međimurske županije 3P1-M3 Uspostava cjelovitoga sustava gospodarenja otpadom
	Razvojna strategija Međimurske županije do 2020. (nacrt)	3P1-M1 Unaprjeđenje sustava zaštite okoliša i upravljanja zaštićenim dijelovima prirode i ekološke mreže na području Međimurske županije 3P1-M2 Promicanje važnosti zaštite prirode i okoliša 3P1-M4 Povećanje učinkovitosti sustava gospodarenja otpadom

Prioritet	1.3. Usmjereno upravljanje lokalnim razvojem
Mjera	1.3.1. Poticanje suradnje i samoodrživosti organizacija civilnog društva
Cilj	Poboljšati kvalitetu društvenih sadržaja na području općine.
Obrazloženje	Unutar svake zajednice civilno društvo predstavlja važan aspekt društvenog života jer omogućuje stanovnicima da se aktivno uključe u sva područja društvenog djelovanja. Na području općine djeluje 18 udruga, koje su vrlo aktivne, često međusobno surađuju i predvodnici su svih kulturnih, sportskih, turističkih i dr. događanja na području. Razvojem civilnog društva, ulaskom Hrvatske u EU, ukazala se potreba da se članovi organizacija civilnog društva konstantno educiraju kako bi lakše pripremali i provodili projekte i kako bi smanjili ovisnost o proračunu Općine. Poticanjem na daljnje educiranje članova organizacija civilnog društva, stvorit će se preduvjeti za uspješno daljnje djelovanje udruga i uspješno prijavljivanje na različite izvore financiranja. Potrebno je ojačati suradnju između javnog i civilnog sektora u svim segmentima kako bi se očuvala tradicija i kultura te time poboljšala kvaliteta društvenih sadržaja na području.
Sadržaj (aktivnosti)	- Organizacija edukacija članova udruga o pripremi i provedbi projekata u suradnji s LAG-om Mura-Drava - Poticanje manifestacija i programa u organizaciji udruga na području - Jačanje suradnje javnog i civilnog sektora u području turizma, kulture i ekologije (zajednička događanja, volonterske akcije, tribine, festivali i sl.)
Nositelji	Općina Sveta Marija
Pokazatelji	- Broj održanih edukacija za članove udruga o pripremi i provedbi

	projekata - Broj održanih događanja u organizaciji OCD-ova i Općine - Iznos dodijeljenog sufinanciranja za programe i manifestacije u organizaciji udruga na području	
Usklađenost sa strateškim dokumentima	Razvojna strategija Međimurske županije 2011.-2013. (2016.)	2P4-M1 Unaprjeđenje rada organizacija civilnog društva 2P4-M2 Jačanje sudjelovanja organizacija civilnog društva u razvoju županije 4P2-M1 Jačanje međužupanijske, međuregionalne i prekogranične suradnje
	Razvojna strategija Međimurske županije do 2020. (nacrt)	2P1-M1 Primjena strateškog pristupa razvoju ljudskih potencijala MŽ 2P4-M1 Stvaranje poticajnog okruženja za rad organizacija civilnog društva 2P4-M2 Jačanje aktivnog sudjelovanja organizacija civilnog društva u razvoju županije
	LRS LAG Mura-Drava 2014.-2020.	HORIZONTALNI CILJ - Jačanje kapaciteta LAG-a Mura-Drava kroz CLLD pristup ruralnom razvoju

Prioritet	1.3. Usmjereno upravljanje lokalnim razvojem
Mjera	1.3.2. Uspostava sustava usmjerenog strateškog razvoja
Cilj	Povećati efikasnost upravljanja lokalnim razvojem.
Obrazloženje	Općinska uprava pratit će implementaciju Strateškog razvojnog programa te jednom godišnje izrađivati izvještaj o njegovoj provedbi. Kako bi se omogućio daljnji razvoj područja, povećali prihodi u općinskom proračunu, razvio turizam, poduzetništvo, poboljšala infrastruktura, povećala kvaliteta društvenih sadržaja te ojačala mreža suradnje s nacionalnim i međunarodnim organizacijama, potrebno je postaviti sustav koji će uspješno pripremati i provoditi nacionalne i međunarodne projekte. Sukladno navedenom, potrebno je za razvojne projekte izraditi dokumentaciju koja nedostaje kako bi projekti bili spremni za natječaje u najavi.
Sadržaj (aktivnosti)	- Izrada godišnjih izvještaja o provedbi strategije - Izrada nedostajale dokumentacije za strateške projekte (Rekonstrukcija nerazvrstanih cesta s izgradnjom pješačko-biciklističke staze) - Priprema i provedba nacionalnih i međunarodnih projekata (u suradnji s drugim javnopravnim tijelima i organizacijama civilnog društva i sl. s

	područja Međimurske županije i šire) - Aktivno sudjelovanje u radu LAG-a Mura-Drava	
Nositelji	Općina Sveta Marija	
Pokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - Broj kompleta izrađene projektne dokumentacije - Broj izrađenih godišnjih izvještaja o provedbi - Broj pripremljenih nacionalnih i međunarodnih projekata - Broj provedenih nacionalnih i međunarodnih projekata 	
Usklađenost sa strateškim dokumentima	Razvojna strategija Međimurske županije 2011.-2013. (2016.)	2P4-M1 Unaprjeđenje rada organizacija civilnog društva 2P4-M2 Jačanje sudjelovanja organizacija civilnog društva u razvoju županije 4P2-M1 Jačanje međužupanijske, međuregionalne i prekogranične suradnje
	Razvojna strategija Međimurske županije do 2020. (nacrt)	2P1-M1 Primjena strateškog pristupa razvoju ljudskih potencijala MŽ 2P4-M1 Stvaranje poticajnog okruženja za rad organizacija civilnog društva 2P4-M2 Jačanje aktivnog sudjelovanja organizacija civilnog društva u razvoju županije
	LRS LAG Mura-Drava od 2014. do 2020.	HORIZONTALNI CILJ/Razvoj kapaciteta LAG-a i animacija

Strateški cilj 2. Kvalitetno poslovno okruženje i održiva poljoprivreda

Prioritet	2.1. Jačanje poduzetništva	
Mjera	2.1.1. Povećanje iskorištenosti poduzetničke zone	
Cilj	Jačati logističku podršku postojećim i potencijalnim ulagačima te povećati izgrađenost poduzetničke infrastrukture.	
Obrazloženje	Jačanjem logističke podrške potencijalnim i postojećim ulagačima nastoji se povećati poduzetnička aktivnost u postojećoj poduzetničkoj zoni. Preduvjet za postizanje kvalitetne podrške je određivanje uvjeta koji će odgovarati potrebama poduzetnika. Također, poduzetnička zona je još uvijek na niskom nivou izgrađenosti, te ju je potrebno do kraja komunalno opremiti. Time će Općina Sveta Marija postati atraktivnija lokacija za ulaganje i pridonijet će gospodarskom razvoju.	
Sadržaj (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - Stupanje u kontakt s kupcima zemljišta i poticanje ili na prodaju ili na aktivaciju zemljišta - Izrada dokumentacije za izgradnju komunalne infrastrukture u Gospodarskoj zoni Buzovica (oborinska i fekalna odvodnja) 	
Nositelji	Općina Sveta Marija, poduzetnici, obrtnici	
Pokazatelji	- Izrađena dokumentacija za izgradnju komunalne	
Usklađenost sa strateškim dokumentima	Razvojna strategija Međimurske županije 2011.-2013. (2016.)	1P1-M1 Razvoj poslovnog okruženja i jačanje pozitivne poduzetničke klime 1P1-M2 Proaktivno pristupanje privlačenju ulaganja i razvoju gospodarskih zona 1P1-M3 Poticanje poslovnih subjekata na ulaganje u razvoj ljudskih resursa
	Razvojna strategija Međimurske županije do 2020. (nacrt)	1P1-M1 Podrška rastu i razvoju gospodarske aktivnosti i povećanju ulaganja 1P1-M2 Poticanje ulaganja u ljudske resurse 1P1-M3 Proaktivno pristupanje privlačenju ulaganja i razvoju gospodarskih zona 1P3-M1 Poticanje interesnog povezivanja poduzetnika

Prioritet	2.1. Jačanje poduzetništva	
Mjera	2.1.1. Jačanje poduzetničkih vještina te poticanje umrežavanja poduzetnika i obrtnika	
Cilj	Unaprijediti poduzetničko okruženje i povećati poduzetničku aktivnost na području općine kako bi se u konačnici povećao broj radnih mjesta.	
Obrazloženje	Sektor malog i srednjeg poduzetništva i obrtništvo čine okosnicu sveukupnog gospodarskog razvoja sredine. Ulaganjem u edukaciju i provođenjem edukacijskih programa i radionica za usavršavanje znanja i vještina namijenjenih poduzetnicima i obrtnicima jača se konkurentnost. Kroz suradnju javnog i privatnog sektora, informiranjem, posredovanjem i neformalnim povezivanjem unaprijedit će se poduzetničko okruženje.	
Sadržaj (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - Intenzivirati komunikaciju Općine s lokalnim poduzetnicima, posredovati u informiranju - Poticanje neformalnog povezivanja i umrežavanja poduzetnika i obrtnika u svrhu razmjene ideja, iskustava, suradnje (zajednička događanja, tribine, druženja i sl.) u suradnji s LAG-om Mura-Drava - Edukacija poduzetnika i obrtnika u suradnji s LAG-om Mura-Drava 	
Nositelji	Općina Sveta Marija, LAG Mura-Drava	
Pokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - Broj održanih događanja s poduzetnicima - Broj održanih edukacija poduzetnika i obrtnika 	
Usklađenost sa strateškim dokumentima	Razvojna strategija Međimurske županije 2011.-2013. (2016.)	1P1-M3 Poticanje poslovnih subjekata na ulaganje u razvoj ljudskih resursa
	Razvojna strategija Međimurske županije do 2020. (nacrt)	1P1-M2 Poticanje ulaganja u ljudske resurse 1P3-M1 Poticanje interesnog povezivanja poduzetnika

Prioritet	2.2. Osiguravanje preduvjeta za jačanje poljoprivrede	
Mjera	2.2.1. Okrupnjavanje poljoprivrednih površina i izgradnja sustava navodnjavanja	
Cilj	Povećati površinu obradivih površina i osigurati sustav navodnjavanja radi učinkovitije poljoprivredne proizvodnje.	
Obrazloženje	Okrupnjavanjem poljoprivrednog zemljišta smanjuju se troškovi poljoprivredne mehanizacije koji proizlaze iz dislociranosti parcela, ujedno postiže se efikasnost u obavljanju agrotehničkih zahvata zbog smanjenja potrebnih troškova rada, energenata i vremena. Povećanjem obradive površine i uređenjem sustava navodnjavanja omogućit će se povećanje prihoda od poljoprivrednih djelatnosti, koji će utjecati na povećanje interesa stanovnika, posebno mladih, za bavljenjem poljoprivredom.	
Sadržaj (aktivnosti)	- Priprema potrebne dokumentacije za okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta	

	<ul style="list-style-type: none"> - Provođenje postupka okrupnjavanja zemljišta/komasacije - Priprema dokumentacije za izgradnju sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina 	
Nositelji	Općina Sveta Marija, Međimurska županija	
Pokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - Izrađena dokumentacije za okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta - Površina okrupnjenih parcela - Izrađena dokumentacija za izgradnju sustava navodnjavanja 	
Usklađenost sa strateškim dokumentima	Razvojna strategija Međimurske županije 2011.-2013. (2016.)	1P4-M1 Okrupnjavanje zemljišta s ciljem poboljšanja konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje 1P4-M2 Povećanje proizvodne učinkovitosti poljoprivrednih proizvođača
	Razvojna strategija Međimurske županije do 2020. (nacrt)	1P4-M1 Okrupnjavanje zemljišta s ciljem poboljšanja konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje

Prioritet	2.2. Osiguravanje preduvjeta za jačanje poljoprivrede	
Mjera	2.2.2 Poticanje unaprjeđivanja poljoprivrednih gospodarstava	
Cilj	Jačati ljudske potencijale za daljnji razvoj konkurentne i održive poljoprivrede.	
Obrazloženje	Poljoprivredna proizvodnja na području općine temelji se na OPG-ovima čiji su nositelji uglavnom muškarci starije životne dobi. Ograničavajući čimbenik predstavlja nedostatak mlade radne snage, ali i nedostatna specijalizacija poljoprivredne proizvodnje s naglaskom na voćarstvo te neadekvatan stupanj finalizacije proizvoda, kojemu je potrebna modernizacija proizvodnih procesa i tehnologija. Potrebno je povećati svijest poljoprivrednih proizvođača o proizvodnji proizvoda s dodanom vrijednošću koja se očituju u višem stupnju finalizacije proizvoda i/ili označavanju eko certifikatom ili oznakama kvalitete, koji pridonose dugoročnom razvoju konkurentne i održive poljoprivrede.	
Sadržaj (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - Razvoj programa za poticanje poljoprivredne proizvodnje (s naglaskom na voćarstvu i tradiciji rasadničke proizvodnje) u suradnji s LAG-om Mura-Drava - Edukacija poljoprivrednika u suradnji sa Savjetodavnom službom i LAG-om Mura- Drava 	
Nositelji	Općina Sveta Marija, Savjetodavna služba	
Pokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - Iznos sufinanciranih programa/projekata za poticanje poljoprivredne proizvodnje - Broj održanih edukacija za poljoprivrednike 	
Usklađenost sa strateškim dokumentima	Razvojna strategija Međimurske županije 2011.-2013. (2016.)	1P4-M2 Povećanje proizvodne učinkovitosti poljoprivrednih proizvođača 1P4-M4 Razvoj lovstva i

		slatkovodnog ribarstva u Međimurskoj županiji
	Razvojna strategija Međimurske županije do 2020. (nacrt)	1P4-M2 Poticanje organiziranja i povezivanja poljoprivrednih proizvođača radi njihovog jačeg pozicioniranja na tržištu 1P4-M5 Povećanje proizvodne učinkovitosti i konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača te razvoj inovativnih proizvoda u poljoprivredno – prehrambenom sektoru
	LRS LAG Mura-Drava od 2014. do 2020.	1P1-M1 Poticanje ulaganja u povećanje kapaciteta, modernizacija i opremanje malih OPG-ova 1P1-M2 Povećanje kapaciteta i modernizacija PG-ova 1P2-M1 Poticanje ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih proizvoda 1P3-M1 Poticanje uspostave i razvoj kratkih lanaca opskrbe

Prioritet	2.3. Razvoj turizma
Mjera	2.3.1. Stvaranje preduvjeta za razvoj selektivnih oblika turizma
Cilj	Ojačati i upotpuniti turističku ponudu kroz korištenje kulturnih i prirodnih resursa s ciljem da se poveća broj turističkih dolazaka na području općine.
Obrazloženje	Preduvjet za razvoj turizma je u prvom redu sveobuhvatna identifikacija postojeće turističke ponude i turističkih proizvoda. Ključna aktivnost u razvoju turizma općine Sveta Marija je promoviranje postojeće turističke ponude i njena daljnja diversifikacija, izrada autentičnih suvenira te jačanje suradnje s TZMŽ i umrežavanje sa susjednim općinama kako bi se povezali različiti turistički proizvodi kroz turističke pakete i time obogatila turistička ponuda cijelog područja.
Sadržaj (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - Definiranje ključnih turističkih proizvoda područja s naglaskom na sportsko-rekreacijski (rafting i drugi vodeni sportovi, ribolov, promatranje ptica), kulturni i vjerski turizam - Promocija turističke ponude u suradnji s TZMŽ (sajam, brošure, događanja) - Razvoj autentičnog suvenira (jača promocija svetomarske čipke)
Nositelji	Općina Sveta Marija, Turistička zajednica Međimurske županije, LAG Mura-Drava, udruge
Pokazatelji	- Izrađena dokumentacija s definiranim ključnim turističkim

	<p>proizvodima područja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Iznos dodijeljenog sufinanciranja za turističku promidžbu općine - Razvijen autentični suvenir 	
Usklađenost sa strateškim dokumentima	<p>Razvojna strategija Međimurske županije 2011.-2013. (2016.)</p>	<p>1P5-M1 Očuvanje turističke atrakcijske osnove županije s naglaskom na zaštiti prirodnih vrijednosti i kulturne baštine</p> <p>1P5-M2 Unaprjeđenje turističkih proizvoda i usluga kroz specijalizaciju i diversifikaciju</p> <p>1P5-M3 Osiguravanje efikasnog upravljanja turističkom destinacijom Međimurje</p>
	<p>Razvojna strategija Međimurske županije do 2020. (nacrt)</p>	<p>1P5-M1 Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih turističkih proizvoda i usluga</p> <p>1P5-M2 Jačanje kapaciteta i konkurentnosti pružatelja usluga</p> <p>1P5-M4 Sustavna promocija Međimurja (kao cjelovite turističke destinacije)</p> <p>1P5-M5 Osiguravanje uvjeta za efikasno upravljanje turističkom destinacijom</p>
	<p>LRS LAG Mura-Drava od 2014. do 2020.</p>	<p>2P1-M1 Poticanje ulaganja u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti</p> <p>2P1-M2 Poticanje investicija u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti</p> <p>2P2-M1 Ulaganje u uspostavu i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture</p>

Prioritet	2.3. Razvoj turizma
Mjera	2.3.2. Unaprjeđenje turističkih proizvoda i usluga
Cilj	Poboljšati turističku infrastrukturu i povećati prihode od turizma.
Obrazloženje	<p>Pozicioniranje općine na domaćem i međunarodnom tržištu kao odredišta aktivnog turizma postići će se kroz proširenje turističke ponude i uključivanje širokog spektra atraktivnih sadržaja u jedinstvenu ponudu. Uređenjem šetnice uz Dravu, izgradnjom vidikovca, ribičke i poučne staze, postavljanjem urbane opreme tzv. <i>street workout</i> parka kojim bi ujedno i poticali zdrav život lokalne mladeži, predstavljaju atraktivan sadržaj, koji zadovoljava potrebe suvremenog turista, ali i stanovništva na području Općine.</p>

Sadržaj (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - Edukacija zainteresiranih dionika na temu razvoja turističke ponude i usluga u suradnji s LAG-om Mura-Drava - Uređenje prostora uz Dravu - šetnica, poučna staza, uređenje ribičke staze i sl. (parkiralište za izletnike, poticanje na izgradnju vidikovca zajedno s Donjim Vidovcem i Donjom Dubravom), - Uređenje kupališta uz Dravu - Poticanje na povećanje kvalitete usluge ugostiteljskih objekata - Opremanje urbanom opremom - <i>Street workout</i> park 	
Nositelji	Općina Sveta Marija, TZ Međimurja, LAG Mura – Drava	
Pokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - Broj održanih edukacija na temu razvoja turističke ponude i usluga - Uređen prostor uz Dravu - Uređeno kupalište - Opremljen <i>Street workout</i> park 	
Usklađenost sa strateškim dokumentima	Razvojna strategija Međimurske županije 2011.-2013. (2016.)	<p>1P5-M1 Očuvanje turističke atrakcijske osnove županije s naglaskom na zaštiti prirodnih vrijednosti i kulturne baštine</p> <p>1P5-M2 Unaprjeđenje turističkih proizvoda i usluga kroz specijalizaciju i diversifikaciju</p> <p>1P5-M3 Osiguravanje efikasnog upravljanja turističkom destinacijom Međimurje</p>
	Razvojna strategija Međimurske županije do 2020. (nacrt)	<p>1P5-M1 Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih turističkih proizvoda i usluga</p> <p>1P5-M2 Jačanje kapaciteta i konkurentnosti pružatelja usluga</p> <p>1P5-M4 Sustavna promocija Međimurja (kao cjelovite turističke destinacije)</p> <p>1P5-M5 Osiguravanje uvjeta za efikasno upravljanje turističkom destinacijom</p>
	LRS LAG Mura-Drava od 2014. do 2020.	<p>2P1-M1 Poticanje ulaganja u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti</p> <p>2P1-M2 Poticanje investicija u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti</p> <p>2P2-M1 Ulaganje u uspostavu i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture</p>

6. FINANCIJSKI PLAN

Općina Sveta Marija izradila je financijski okvir za provedbu razvojnih projekata i aktivnosti koje odgovaraju ciljevima i prioritetima Strateškog razvojnog programa. Za svaku pojedinu mjeru predviđena su financijska sredstva i izvori financiranja kako bi se što učinkovitije provele definirane mjere. Izvori financijskih sredstava prikazani su na slici 8.

Slika 8. Financijski okvir



Izvor: Izrada autora

Ukupni iznos financijskog plana do 2020. godine za provedbu Strateškog razvojnog programa iznosi 85.319.800,00 kn, a cjelokupni financijski plan prikazan je u tablici 16.

Akcijskim planom odnosno planom provedbe definira se procijenjeni potrebni financijski okvir za provedbu pojedinih mjera na godišnjoj razini. Akcijski plan provedbe Strateškog razvojnog programa Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020. godine izrađen je za razdoblje od 2016. do 2018. godine te je prikazan u sljedećem poglavlju.

Tablica 16. Financijski plan provedbe strateškog razvojnog programa Općine Sveta Marija za razdoblje od 2016. do 2020. godine

CILJ	PRIORITET	ŠIFRA MJERE	MJERE	IZVORI FINANCIRANJA U KUNAMA					PLANIRANO PREMA GODINAMA U KUNAMA					UKUPNO U KUNAMA		
				LOKALNI PRORAČUN	PRORAČUN MEĐIMURSKE ŽUPANIJE	DRŽAVNI PRORAČUN*	FONDOVI EU	OSTALI IZVORI**	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	MJERA	PRIORITET	CILJ
1. Uređeno mjesto, prepoznatljive tradicije s visokom kvalitetom života	1.1. Unaprjeđenje kvalitete infrastrukture	1.1.1.	Izgradnja, rekonstrukcija i opremanje društvene infrastrukture	4.326.000	3.225.000	2.748.000	4.672.000	0	291.000	6.595.000	4.235.000	1.750.000	2.100.000	14.971.000		
		1.1.2.	Promicanje energetske učinkovitosti i korištenje OIE	145.000	0	50.000	1.800.210	10.790	2.000	2.000	2.000	1.000.000	1.000.000	2.006.000		
		1.1.3.	Povećanje sigurnosti u prometu	940.000	20.000	592.403	3.802.597	745.000	600.000	2.000.000	0	2.500.000	1.000.000	6.100.000		
		1.1.4.	Uvođenje širokopolasnog Interneta	50.000	0	50.000	70.000	0	0	0	70.000	100.000	0	170.000		
		1.1.5.	Izgradnja cjelovitog sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja	4.000.000	0	6.000.000	39.000.000	5.000.000	0	2.000.000	31.000.000	14.000.000	7.000.000	54.000.000	77.247.000	
	1.2. Očuvanje kulturne i prirodne baštine	1.2.1.	Očuvanje, obnova i revitalizacija materijalne i nematerijalne kulturne baštine	14.000	5.000	20.000	200.000	0	0	3.000	203.000	3.000	30.000	239.000		
		1.2.2.	Očuvanje i zaštita prirode i okoliša	800.000	12.500	205.000	1.000.000	0	4.000	4.000	2.001.500	4.000	4.000	2.017.500	2.256.500	
	1.3. Usmjereno upravljanje lokalnim razvojem	1.3.1.	Poticanje suradnje i samoodrživosti organizacija civilnog društva	689.800	10.000	50.000	258.000	0	135.800	218.000	218.000	218.000	218.000	1.007.800		
		1.3.2.	Uspostava sustava usmjerenog strateškog razvoja	189.500	0	300.000	121.000	10.000	2.500	284.000	284.000	25.000	25.000	620.500	1.628.300	81.131.800

CILJ	PRIORITET	ŠIFRA MJERE	MJERE	IZVORI FINANCIRANJA U KUNAMA					PLANIRANO PREMA GODINAMA U KUNAMA					UKUPNO U KUNAMA			
				LOKALNI PRORAČUN	PRORAČUN MEĐIMURSKE ŽUPANIJE	DRŽAVNI PRORAČUN*	FONDOVI EU	OSTALI IZVORI**	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	MJERA	PRIORITET	CILJ	
2. Kvalitetno poslovno okruženje i održiva poljoprivre da	2.1. Jačanje poduzetništva	2.1.1.	Povećanje iskorištenosti poduzetničke zone	572.000	0	300.000	628.000	0	0	0	500.000	0	1.000.000	1.500.000			
		2.1.2.	Jačanje poduzetničkih vještina te poticanje umrežavanja poduzetnika i obrtnika	8.000	0	0	0	1.000	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	9.000	1.509.000		
	2.2. Osiguravanje preduvjeta za jačanje poljoprivrede	2.2.1.	Okрупnjavanje poljoprivrednih površina i izgradnja sustava navodnjavanja	50.000	0	200.000	750.000	0	0	0	0	500.000	500.000	1.000.000			
		2.2.2.	Poticanje unapređivanja poljoprivrednih gospodarstava	72.000	0	15.000	9.000	5.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	5.000	1.005.000		
	2.3 Razvoj turizma	2.231.	Stvaranje preduvjeta za razvoj selektivnih oblika turizma	16.000	10.000	20.000	10.000	5.000	5.000	15.000	11.000	15.000	15.000	61.000			
		2.3.2.	Unaprjeđenje turističkih proizvoda i usluga	331.000	200.00	590.000	692.000	0	61.000	51.000	1.000	500.000	1.000.000	1.613.000	1.674.000	4.188.000	
UKUPNO																	85.319.800
RAZRADA PLANIRANIH SREDSTAVA PREMA IZVORIMA FINANCIRANJA				udio	lokalni	županijski	državni*	fondovi EU	ostali**								
					12.203.300	3.282.500	11.140.403	53.012.807	5.776.790								
					14,30%	3,85%	13,06%	62,13%	6,77%								
* Državni proračun uključuje i sredstva javnih poduzeća.																	
** Uključuje i javne ustanove koje se financiraju iz županijskog proračuna																	

Izvor: Izrada autora

Na području općine Sveta Marija identificirano je 11 razvojnih projekata čija je realizacija planirana do 2020. godine, a vidljivo je u tablici 17. da su spomenuti projekti planirani na području infrastrukture i turizma.

Tablica 17. Strateški razvojni projekti Općine Sveta Marija

Broj	Naziv projekta	Sektor (npr. turizam, infrastruktura, gospodarstvo)	Cilj projekta	Kratki opis	Vrijednost projekta (kn)	Planirano vrijeme provedbe	Status projekta (npr. ideja, pripremljena dokumentacija, radovi u tijeku)	Usklađenost sa SRP Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020. godine
1.	Rekonstrukcija postojeće prilazne prometnice uz groblje s izgradnjom parkirališta	Infrastruktura	Unaprijediti cestovnu infrastrukturu i dostupnost javnom sadržaju na području općine	Izgradnja prometnice u dužini oko 200 m s izgradnjom parkirališta.	600.000 kn	2015./2016.	Radovi u tijeku	1.1.3.
2.	Rekonstrukcija prometnica s izgradnjom pješačko-biciklističkih staza	Infrastruktura	Povećati sigurnost svih sudionika u prometu (pješačka, biciklista i vozača cestovnih vozila)	Proširenje postojećeg kolnika i izgradnja pješačko-biciklističke staze.	3.500.000 kn	2019./2020.	Pripremljen dio dokumentacije	1.1.3.
3.	Izgradnja sportske dvorane	Infrastruktura	Povećati kvalitetu osnovnoškolske nastave i omogućiti dodatan prostor za sportske sadržaje na području	Omogućiti adekvatnu provedbu tjelesno-odgojne nastave i ujedno prostor koji će koristiti lokalnom stanovništvu za aktivnosti rekreativnog, društvenog, kulturnog i zabavnog sadržaja.	9.000.000 kn	2017. / 2020.	Postoji potrebna dokumentacija; izgrađeni temelji	1.1.1.

4.	Revitalizacija rijeke Drave	Turizam	Razviti selektivni oblik turizma (aktivni turizam na rijeci Dravi) kako bi se povećao turistički sadržaj i ponuda područja	Stari tok rijeke revitalizirati izgradnjom pristaništa, a na obalnom dijelu napraviti vidikovac i obnoviti postojeći put uz obalu za šetnicu. Pored toga gradnja prostora (oko 100 m ²) koji bi služio za najam čamaca.	1.000.000 kn	2020.	U planu	2.3.2.
5.	Nadogradnja i opremanje zgrade javne i društvene namjene – Kulturni centar	Kultura	Unaprijediti kvalitetu društvene infrastrukture	Nadogradnja postojeće zgrade javne i društvene namjene za potrebe turizma i kulture – Kulturni centar u kojem bi se nalazili: izložbeni prostor za postav svetomarske čipke, izložbeni prostor za postav o kompozitoru Ivanu Mustaču Kantoru, etno zbirka (1300 eksponata) i multimedijalna dvorana (prostor za radionice i konferencijska dvorana).	2.100.000 kn	2017.	Pripremljena dokumentacija	1.1.1.
6.	Prometnica od Svete Marije do željezničke stanice Donji Mihaljevec	Infrastruktura	Povećati sigurnost u prometi i poboljšati dostupnost javnom sadržaju.	Rekonstrukcija nerazvrstane ceste koja vodi od naselja Sveta Marija do željezničke stanice u Donjem Mihaljevcu.	2.000.000 kn	2017.	Ishođena građevinska dozvola	1.1.3.
7.	Izgradnja sustava odvodnje fekalnih voda	Infrastruktura	Unaprijediti komunalnu infrastrukturu	Izgradnja mreže fekalne odvodnje na području općine s izgradnjom kolektora.	oko 3.500.000 kn je udio Općine	2019.	U tijeku ishođenje građevinske dozvole	1.1.5.
8.	Izgradnja sustava oborinske odvodnje	Infrastruktura	Unaprijediti komunalnu infrastrukturu	Izgradnja mreže zatvorenog sustava oborinske odvodnje na području općine.	1.000.000 kn	2020.	Planirano	1.1.5.

9.	Rekonstrukcija javne rasvjete (zamjena postojećih rasvjetnih tijela LED rasvjetom)	Infrastruktura	Povećati energetske učinkovitost	Povećanje broja rasvjetnih tijela i zamjena postojećih rasvjetnih tijela LED rasvjetom.	2.000.000 kn	2019./2020	Planirano	1.1.2.
10.	Dogradnja dječjeg vrtića	Infrastruktura	Proširiti prostorne kapacitete dječjeg vrtića radi unaprjeđenja usluga za lokalno stanovništvo.	Dograditi postojeći vrtić za jednu skupinu djece.	660.000 kn	2017./2018	Ishođena građevinska dozvola	1.1.1.
11.	Uređenje okoliša crkve	Turizam	Prilagoditi prostor za potrebe hodočasnika i turista	Uređenje prostora oko crkve kako bi se stvorio uređeniji i ljepši okoliš za sve stanovnike, turiste i posjetitelje.	400.000 kn	2017./2018	U tijeku izrada projektne dokumentacije	1.1.1.

Izvor: Izrada autora

7. PLAN PROVEDBE

Akcijski plan provedbe Strateškog razvojnog programa Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020. godine izrađen je za razdoblje od 2016. do 2018. godine. Preporuka je da se nakon isteka tog razdoblja pripremi Akcijski plan provedbe za 2019. i 2020. godinu. Akcijski plan provedbe Strateškog razvojnog programa prikazuje koje aktivnosti po svakoj zadanoj mjeri treba provesti kako bi se ostvario pojedini prioritet i cilj, te navodi u kojem razdoblju se koja aktivnost provodi i koja financijska sredstva su potrebna da bi se postigli zadani pokazatelji.

Tablica 18. Akcijski plan provedbe Strateškog razvojnog programa Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020. godine

Naziv cilja	R.br.*	Naziv prioriteta/mjere/AP	Pokazatelji				Iznos sredstava u 2016.	Iznos sredstava u 2017.	Iznos sredstava u 2018.
			Naziv	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2020.			
	1.1.	UNAPRJEĐENJE KVALITETE INFRASTRUKTURE					893.000	10.597.000	35.307.000
	1.1.1.	Izgradnja, rekonstrukcija i opremanje društvene infrastrukture					291.000	6.595.000	4.235.000
		AP: Izgradnja sportske dvorane	Izgrađena sportska dvorana	objekt	0	1	0	3.500.000	2.500.000
		AP: Dogradnja objekta vrtića	Površina dograđenog objekta	m ²	125,64	252,9	0	250.000	410.000
		AP: Dogradnja mrtvačnice	Površina dograđenog objekta	m ²	190	280	0	250.000	400.000

1. UREĐENO MJESTO, PREPOZNTLJIVE TRADICIJE I VISOKE KVALITETE ŽIVOTA		AP: Nadogradnja i opremanje objekta javne namjene, kulturno-turističkog centra	Površina dograđenog objekta	m ²	285,33	467,33	0	2.100.000	400.000
		AP: Rekonstrukcija zgrade javne namjene u Donjem Mihaljvcu	Rekonstruiran objekt	objekt	0	1	0	120.000	150.000
		AP: Uređenje javnih površina (parkovi, trgovi)	Uređene javne površine	Broj parkova/trgova	0	6	291.000	375.000	375.000
	1.1.2.	Promicanje energetske učinkovitosti i korištenje OIE					2.000	2.000	2.000
		AP: Edukacija stanovnika o energetskej učinkovitosti i korištenju OIE	Održane edukacije	Broj edukacija	0	4	2.000	2.000	2.000
	1.1.3.	Povećanje sigurnosti u prometu					600.000	2.000.000	0
		AP: Rekonstrukcija prometnice od Svete Marije do željezničke stanice u Donjem Mihaljvcu	Duljina rekonstruirane ceste	km	0	2,85	0	2.000.000	0
		AP: Uređenje prilaza i parkirališta kod groblja	Površina uređenog parkirališta	m ²	0	449	600.000	0	0
	1.1.4.	Uvođenje širokopojasnog Interneta					0	0	70.000
		AP: Izrada plana razvoja širokopojasne infrastrukture	Izrađen plan razvoja širokopojasne infrastrukture	dokument	0	1	0	0	70.000
1.1.5.	Izgradnja cjelovitog sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja					0	2.000.000	31.000.000	

	AP: Izgradnja kanalizacijskog sustava (Agglomeracija)	Dužina izgrađenog kanalizacijskog sustava	km	0	23,093	0	2.000.000	31.000.000
1.2.	OČUVANJE KULTURNE I PRIRODNE BAŠTINE					4.000	7.000	2.204.500
	Očuvanje, obnova i revitalizacija materijalne i nematerijalne kulturne baštine					0	3.000	203.000
1.2.1.	AP: Uređenje prostora za postav svetomarske čipke (nakon dogradnje objekta javne namjene, kulturno-turističkog centra)	Površina uređenog prostora	m ²	0	60	0	0	200.000
	AP: Organizacija edukacija za očuvanje umijeća čipkanja	Iznos sufinanciranja	HRK	1.000	16.000	0	3.000	3.000
	Očuvanje i zaštita prirode i okoliša					4.000	4.000	2.001.500
	AP: Broj saniranih deponija	Sanirani deponij	Broj	0	2	0	0	2.000.000
1.2.2.	AP: Promocija i očuvanje autohtone biljke kockavice (događanja, edukacije i sl.)	Održana događanja	Broj događanja	0	2	2.500	2.500	0
	AP: Promocija i očuvanje područja općine kao područja u Naturi 2000 i Regionalnog parka Mura-Drava (događanja, edukacije i sl.)	Održana događanja	Broj događanja	0	2	1.500	1.500	1.500
1.3.	USMJERENO UPRAVLJANJE LOKALNIM RAZVOJEM					138.300	502.000	502.000
1.3.1.	Poticanje suradnje i samoodrživosti organizacija civilnog društva					135.800	218.000	218.000

		AP: Organizacija edukacija članova udruga o pripremi i provedbi projekata u suradnji s LAG-om Mura-Drava	Održane edukacije	Broj edukacija	0	2	0	3.000	3.000	
		AP: Poticanje manifestacija i programa u organizaciji udruga na području	Iznos sufinanciranja	HRK	0	679.800	135.800	200.000	200.000	
		AP: Jačanje suradnje javnog i civilnog sektora u području turizma, kulture i ekologije (zajednička događanja, volonterske akcije, tribine, festivali i sl.)	Održana događanja	Broj događanja	0	2	0	15.000	15.000	
	1.3.2.	Uspostava sustava usmjerenog strateškog razvoja						2.500	284.000	284.000
		AP: Izrada nedostajale dokumentacije za strateške projekte (Rekonstrukcija nerazvrstanih cesta s izgradnjom pješačko-biciklističke staze)	Izrađena dokumentacija	Broj kompleta	0	1	0	250.000	250.000	
		AP: Priprema nacionalnih i međunarodnih projekata (u suradnji s drugim javnopravnim tijelima i OCD-ima s područja Međimurske županije i šire)	Pripremljeni projekti	Broj projekata	1	5	2.500	30.000	30.000	
		AP: Provedba nacionalnih i međunarodnih projekata (u suradnji s drugim javnopravnim tijelima i OCD-ima s područja Međimurske županije i šire)	Provedeni projekti	Broj projekata	0	3	0	4.000	4.000	


2. KVALITETNO POSLOVNO OKRUŽENJE I ODRŽIVA POLJOPRIVREDA	2.1.	JAČANJE PODUZETNIŠTVA					1.800	1.800	501.800
	2.1.1.	Povećanje iskorištenosti poduzetničke zone					0	0	500.000
		AP: Izrada dokumentacije za izgradnju komunalne infrastrukture u Gospodarskoj zoni Buzovica (oborinska odvodnja)	Izrađena dokumentacija	dokument	0	1	0	0	500.000
	2.1.2.	Jačanje poduzetničkih vještina te poticanje umrežavanja poduzetnika i obrtnika					1.800	1.800	1.800
		AP: Poticanje neformalnog povezivanja i umrežavanja poduzetnika i obrtnika u svrhu razmjene ideja, iskustava, suradnje (zajednička događanja, tribine, druženja i sl.) u suradnji s LAG-om Mura-Drava	Održana događanja	Broj događanja	0	2	800	800	800
		AP: Edukacija poduzetnika i obrtnika u suradnji s LAG-om Mura-Drava	Održane edukacije	Broj edukacija	0	5	1.000	1.000	1.000
	2.2.	OSIGURAVANJE PREDUVJETA ZA JAČANJE POLJOPRIVREDE					1.000	1.000	1.000
	2.2.1.	Poticanje unaprjeđivanja poljoprivrednih gospodarstava					1.000	1.000	1.000

	AP: Edukacija poljoprivrednika u suradnji sa Savjetodavnom službom i LAG-om Mura-Drava	Održane edukacije	Broj edukacija	0	3	1.000	1.000	1.000
2.3.	RAZVOJ TURIZMA					66.000	66.000	12.000
	Stvaranje preduvjeta za razvoj selektivnih oblika turizma					5.000	15.000	11.000
2.3.1.	AP: Definiranje ključnih turističkih proizvoda područja	Izrađena dokumentacija	dokument	0	1	0	0	6.000
	AP: Promocija turističke ponude u suradnji s TZMŽ (sajam, brošure, događanja)	Iznos sufinanciranja	HRK	0	25.000	5.000	5.000	5.000
	AP: Razvoj autentičnog suvenira (jača promocija svetomarske čipke)	Razvijen autentični suvenir	Suvenir	0	1	0	10.000	0
	Unaprjeđenje turističkih proizvoda i usluga					61.000	51.000	1.000
2.3.2.	AP: Edukacija zainteresiranih dionika na temu razvoja turističke ponude i usluga u suradnji s LAG-om Mura-Drava	Održane edukacije	Broj edukacija	0	3	1.000	1.000	1.000
	AP: Opremanje urbanom opremom (<i>Street workout park</i>)	Opremljen <i>Street workout park</i>	Kom. urbane opreme	0	6	60.000	50.000	0

Izvor: Izrada autora, navedeni iznosi su u kunama, * numerički kod cilja/prioriteta/mjere

8. PRAĆENJE, VREDNOVANJE I IZVJEŠTAVANJE

Potrebno je sustavno i redovito pratiti i vrednovati provedbu Strateškog razvojnog programa kako bi se omogućila njegova učinkovita provedba te kako bi se na vrijeme uočila moguća odstupanja od plana provedbe, ali još je važnija mogućnost procjene o tome hoće li planirane mjere imati željeni učinak na postavljene ciljeve.

- 
- Općinska uprava bit će zadužena za prikupljanje, obradu, analizu i čuvanje podataka te će jednom godišnje izrađivati izvještaj o realizaciji postavljenih ciljeva te odrađenih aktivnosti i ostvarenih pokazatelja.
 - Izvještavanje o provedbi Strateškog razvojnog programa bit će usklađeno s vrednovanjem ostvarenja općinskog proračuna, kako bi se omogućila uspješnija provedba.

O realizaciji pojedinih ciljeva tj. provedbi aktivnosti unutar mjera Općina će kontaktirati predstavnike civilnog sektora čije programe sufinancira putem Godišnjeg plana sufinanciranja programa i projekata udruga te predstavnike javnopravnih tijela i/ili nadležnih službi u Međimurskoj županiji, a po potrebi i predstavnike privatnog sektora s područja općine.

Provedba Strateškog razvojnog programa pratit će se prema sljedećim kriterijima:

- koliko su ostvareni pokazatelji učinka,
- koliko su ostvareni postavljeni ciljevi, prioriteti i mjere,
- koliko su i kako su ostvareni rezultati po provedenim aktivnostima,
- kakva je bila učinkovitost u korištenju financijskih sredstava.

Nakon provedenog vrednovanja, izvještaj o provedbi Strateškog razvojnog programa bit će dostupan javno na internetskoj stranici Općine.

POPIS SLIKA

Slika 1. Kartografski prikaz Regionalnog parka Mura – Drava	12
Slika 2. Prometni sustav općine.....	14
Slika 3. Broj stanovnika po spolu prema Popisu stanovništva 2011.	17
Slika 4. Prirodni prirast za 2014. godinu po naseljima	18
Slika 5. Obrazovna struktura stanovništva prema Popisu stanovništva 2011.	19
Slika 6. Broj poduzetnika u 2014. godini po djelatnostima	22
Slika 7. Poslovna zona Sveta Marija	26
Slika 8. Financijski okvir	55

POPIS TABLICA

Tablica 1. Kulturna dobra na području općine Sveta Marija.....	10
Tablica 2. Podaci o opskrbi plinom.....	15
Tablica 3. Vodoopskrba i odvodnja.....	15
Tablica 4. Kretanje broja stanovništva po naseljima.....	16
Tablica 5. Popis udruga na području općine Sveta Marija.....	21
Tablica 6. Pregled djelatnosti i prihoda u 2014. godini	23
Tablica 7. Zaposlenost i plaće u 2014. godini na području općine	24
Tablica 8. Broj obrtnika u općini po godinama	25
Tablica 9. Pregled subjekata registriranih za obavljanje poljoprivrednih djelatnosti na području općine Sveta Marija i Međimurske županije	27
Tablica 10. Pregled dobne strukture nositelja OPG-a na području općine Sveta Marija i Međimurske županije.....	27
Tablica 11. Pregled obrazovne strukture nositelja OPG-a na području općine Sveta Marija i Međimurske županije.....	28
Tablica 12. Pregled biljne proizvodnje na području općine Sveta Marija i Međimurske županije	29
Tablica 13. Pregled stočarske proizvodnje na području općine Sveta Marija i Međimurske županije	29
Tablica 14. Pregled broj košnica i broj pčelara na području općine Sveta Marija i Međimurske županije	30
Tablica 15. Prikaz rangiranih razvojnih programa i razvojnih potreba	33
Tablica 16. Financijski plan provedbe strateškog razvojnog programa Općine Sveta Marija za razdoblje od 2016. do 2020. godine	56
Tablica 17. Strateški razvojni projekti Općine Sveta Marija	58
Tablica 18. Akcijski plan provedbe Strateškog razvojnog programa Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020. godine.....	61

POPIS KORIŠTENIH IZVORA

- Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
- Državni hidrometeorološki zavod
- Državni zavod za statistiku
- Državni zavod za zaštitu prirode
- Elektra Čakovec
- Financijska agencija
- Hrvatska gospodarska komora
- Hrvatska obrtnička komora - Obrtnička komora Međimurske županije
- Hrvatska poljoprivredna agencija
- Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM)
- Hrvatske ceste d.o.o.
- Hrvatski Telekom
- Hrvatski zavod za zapošljavanje
- Izvješće o obavljenoj reviziji "Osnivanje i ulaganja u opremanje i razvoj poduzetničkih zona na području Međimurske županije", listopad 2014.
- Izvješće o stanju okoliša Međimurske županije
- Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima - Međimurska priroda
- LAG Mura - Drava
- Međimurje plin d.o.o.
- Međimurska priroda
- Međimurska energetska agencija d.o.o.
- Međimurska županija
- Međimurske vode d.o.o.
- Ministarstvo kulture
- Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
- Narodne novine
- Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti
- Odsjek za zdravstvo, socijalnu zaštitu i nacionalne manjine Međimurske županije
- Općina Sveta Marija
- Poljoprivredna savjetodavna služba
- Prostorni plan uređenja Međimurske županije
- Prostorni plan uređenja Općine Sveta Marija
- Registar kulturnih dobara
- Registar ljekarni
- Registar udruga

- Registar ustanova socijalne skrbi
- Strateški marketing plan turizma Međimurske županije 2014.-2020.
- Strateški plan za unapređenje zdravlja i smanjivanje nejednakosti u zdravlju u Međimurskoj županiji
- Turistička zajednica Međimurske županije
- Ured državne uprave u Međimurskoj županiji
- Varaždinska biskupija
- Visit Međimurje
- Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije
- Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije
- Županijska uprava za ceste Međimurske županije

PRILOG 1. MIŠLJENJE MINISTARSTVA ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE O POTREBI STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ I OCJENE PRIHVATLJIVOSTI ZA EKOLOŠKU MREŽU



REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01 / 3717 111 fax: 01 / 4866 100

Uprava za zaštitu prirode
KLASA: 612-07/16-58/190
URBROJ: 517-07-2-1-16-2
Zagreb, 28. lipnja 2016.

MEĐIMURSKA ŽUPANIJA OPĆINA SVETA MARIJA			
Primljeno:	04.07.2016		
Klasifikacijska oznaka	351-03/16-01/02		Org. jed.
Uredbeni broj	2109/24-16-6		Pril. Vrij.

OPĆINA SVETA MARIJA
Trg bana Jelačića 1
40326 Sveta Marija

PREDMET: Zahtjev za ocjenu o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš i prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu Strateškog razvojnog programa Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020. godine
- mišljenje, daje se

Veza vaša KLASA: 351-03/16-01/02, URBROJ: 2109/24-16-4

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za zaštitu prirode zaprimila je vaš zahtjev pod gore navedenim brojem kojim u postupku ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Strateškog razvojnog programa Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020. godine tražite mišljenje ove Uprave. Uz zahtjev su dostavljene Odluka o provođenju postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Strateškog razvojnog programa Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020. godine koju je 31. svibnja 2016. godine donijela načelnica Općine Sveta Marija (KLASA: 351-03/16-01/02, URBROJ: 2109/24-16-3), popunjeni Obrazac o ocjeni o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš, mišljenje o obvezi provedbe postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš za Strateški razvojni program Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020. godine koje je 18. svibnja 2016. godine donijela Međimurska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, Odsjek za zaštitu okoliša i prirode (KLASA: 351-02/16-03/18, URBROJ: 2109/1-09-16-02) i nacrt Strateškog razvojnog programa Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020. godine.

Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju, sukladno odredbama članka 47. st. 1. vezano uz članak 26. st. 1. i članak 46. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/2013), članka 64. st. 5. te članka 70. st. 2. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/213, 153/2013, 78/2015), Uprava za zaštitu prirode, daje

mišljenje

- I. da je Strateški razvojni program Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020. godine prihvatljiv za ekološku mrežu i
- II. da za Strateški razvojni program Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020. godine ne treba provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš.

Strateškim razvojnim programom Općine Sveta Marija za razdoblje od 2015. do 2020. godine (u daljnjem tekstu: Program utvrdit će se razvojni ciljevi usmjereni prema društveno-gospodarskom razvoju Općine Sveta Marija te će se definirani prioriteta i mjere koji će doprinijeti ostvarenju ciljeva Programa.

Programom su definirana dva strateška cilja kako slijedi:

- uređeno mjesto, prepoznatljive tradicije s visokom kvalitetom života,
- kvalitetno poslovno okruženje i održiva poljoprivreda.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži (Narodne novine, broj 124/2013, 105/2015) na području Općine Sveta Marija nalaze se područja ekološke mreže – Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001307 Drava-akumulacije i HR 5000014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja) i Područja očuvanja značajna za ptice (POP) HR1000013 Dravske akumulacije i HR1000014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja).

Od područja zaštićenih temeljem odredbi Zakona o zaštiti prirode na području obuhvata Programa, odnosno Općine Sveta Marija nalaze se regionalni park *Mura-Drava* i značajni krajobraz *Mura*.

Razmatrajući predmetni zahtjev, a nakon provedene analize ova Uprava nalazi da je predmetni Program dokument općenitog karaktera koji definira opće smjernice razvoja općine s nedostatnom razinom definiranošću planiranih projekata/zahvata (prostorni smještaj istih). Prioriteta i mjere definirani Programom odnose se na: izgradnju, rekonstrukciju i opremanje društvene infrastrukture; promicanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije; povećanje sigurnosti u prometu, uvođenje širokopoljnog interneta; izgradnju cjelovitog sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja; očuvanje, obnovu i revitalizaciju materijalne i nematerijalne kulturne baštine; očuvanje i zaštitu prirode i okoliša; poticanje suradnje i samoodrživosti organizacija civilnog društva; uspostavu sustava usmjerenog strateškog razvoja; povećanje iskorištenosti poduzetničke zone; jačanje poduzetničkih vještina te poticanje umrežavanja poduzetnika i obrtnika; okrupnjavanje poljoprivrednih površina i izgradnju sustava navodnjavanja; poticanje unapređivanja poljoprivrednih gospodarstava; stvaranje preduvjeta za razvoj selektivnih oblika turizma te naprednje turističkih proizvoda i usluga. U obuhvat Općine Sveta Marija manjim dijelom ulaze područja ekološke mreže HR2001307 Drava-akumulacije, HR5000014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja), HR1000013 Dravske akumulacije i HR1000014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja), pri čemu se HR2001307 i HR1000013 međusobno prostorno preklapaju, kao i HR 5000014 s HR1000014. Navedena područja ekološke mreže prostorno se preklapaju i sa područjem regionalnog parka *Mura-Drava*. Neposredno uz granicu Općine Sveta Marija priliježe i POVS HR2000364, ali ne ulazi u obuhvat Općine. Temeljem dostavljenih prioriteta i mjera te popisa aktivnosti/projekata koje se planiraju Programom (izgradnja školske sportske dvorane; adaptacija škole za uvođenje jednosmjenske nastave; izgradnja mrtvačnice; nadogradnja vrtića za prihvata većeg broja djece; rekonstrukcija tavanškog prostora u Domu kulture; izgradnja objekta javne i društvene namjene, kulturno-turističkog centra (s prostorom za manji muzejski postav, multimedijalnom dvoranom i sl.); uređenje javnih površina (parkovi); izgradnja kotlovnice u vrtiću; edukacija stanovnika o energetske učinkovitosti i korištenju OIE; poticanje energetske učinkovitosti javnih objekata; rekonstrukcija javne rasvjete kako bi bila energetske učinkovita (zamjena postojećih rasvjetnih tijela LED rasvjetom); izgradnja pješačko-biciklističkih staza; modernizacija prometne signalizacije; uređenje parkirališta kod groblja; postavljanje biciklističke infrastrukture; izgradnja sustava odvodnje i pročišćavanja domaćinstva i gospodarskih subjekata koji se veže na kanalizacijski sustav aglomeracija Donja Dubrava; rekonstrukcija vodoopskrbnog sustava; uređenje prostora za postav svetomarske čipke; očuvanje mikrotoponimije naselja; sanacija odlagališta komunalnog otpada („Parag“ u naselju Donji Mihaljevec, „Segetec“ u naselju Sveta Marija); promocija i očuvanje autohtone biljke kockavice i općenito područja općine kao područja u Naturi 2000 i Regionalnog parka *Mura-Drava* u suradnji s Javnom ustanovom za zaštitu prirodnih vrijednosti Međimurska priroda; priprema potrebne dokumentacije za okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta; provođenje postupka okrupnjavanja zemljišta/komasacije; priprema dokumentacije za izgradnju sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina itd.), uzimajući u obzir da se radi o dokumentu koji definira opće smjernice razvoja općine, a da područje ekološke mreže čine ciljane vrste i stanišni tipovi na koje planirane aktivnosti ne bi trebale imati utjecaj (budući da je većina aktivnosti vezana za građevinska tj.

OVAJ PROJEKT SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA EUROPSKE UNIJE

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

*Izrada Strateškog razvojnog programa Općine Sveta Marija za razdoblje od
2015. do 2020. godine*



PROGRAM RURALNOG RAZVOJA

Udio sufinansiranja: 85% EU, 15% RH

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaže u ruralna područja